

CONSILIUL CULTURII ȘI EDUCAȚIEI SOCIALISTE

**NORME DE EVALUARE A BUNURILOR
DIN
PATRIMONIUL CULTURAL NAȚIONAL**

BUCUREȘTI, 1980

NORME DE EVALUARE A BUNURILOR
DIN PATRIMONIUL CULTURAL NATIONAL

Bucureşti

1980

NORME-CADRU DE EVALUARE A BUNURILOR
DIN PATRIMONIUL CULTURAL NATIONAL

Conform prevederilor Legii ocrotirii patrimoniului cultural național ca și ale H.C.M. nr.311/1975, bunurile din patrimoniul cultural național, parte componentă a avuției naționale, urmează să li se stabilească valoarea nominală în funcție de importanța lor istorică, documentară, artistică, științifică și memorială.

Dinamica vieții contemporane, importanta funcție cultural-educativă a bunurilor cultural-artistice, necesitatea de ocrotire a patrimoniului cultural național, ca și funcția de tezaurizare a acestuia, determină reanalizarea valorilor quasisimbolice acordate în prezent și aducerea lor la zi, periodic, conform criteriilor-cadru prevăzute de H.C.M. nr.311/1975.

Ținând seama de diversitatea bunurilor din patrimoniul cultural național, a căror evaluare trebuie realizată în mod unitar, se apreciază că operația se efectuează în funcție de specificul diverselor categorii de bunuri, acceptându-se ca principii generale următoarele:

- utilizarea prețurilor practicate în comerțul socialist pentru unele produse contemporane comparabile celor cu calitate cultural-artistică; încadrarea acestora în limite minimale - maxime;

- întrebuintarea sistemului procentual în acordarea unor aprecieri corespunzătoare prin aplicarea lui la elemente precumpănitoare între calitățile bunurilor evaluate, care permit echilibrarea realizării operației în rândul bunurilor aparținând aceleiași categorii;

- completarea indicatorilor de evaluare cu elemente de apreciere aparținând unor bunuri similare vehiculate în sistemul pieței internaționale.

În toate cazurile de evaluare, la calcularea valorii nominale se va lua în considerare ca rezultatul final să fie consemnat printr-o cifră rotundă (50, 1500 etc.).

În final valoarea nominală a bunului cultural reflectă un preț de bază căruia i s-au adăugat, prin sistemul procentual, valori diferențiate conform calităților sale preferențiale, utilizate atât pe piața internă cât și pe cea internațională, astfel încât

valoarea nominală se constituie ca o veritabilă valoare de înlocuire.

Reevaluarea patrimoniului cultural național se va realiza în etape distincte, pornind de la efectuarea acestei lucrări, în primul rând, la bunurile de valoare excepțională sau deosebită și, în raport cu acestea, în al doilea rând, a tuturor celorlalte bunuri culturale. Aceste etape se eșalonează după cum urmează:

- evaluarea bunurilor din patrimoniul cultural național, inclusiv a celor de valoare excepțională sau deosebită, existente pe teritoriul fiecărui județ și municipiul București, indiferent de deținători, până la 15 ~~noiembrie~~ *august* 1981;

- evaluarea tuturor bunurilor culturale deținute de instituții specializate (muzee, biblioteci, institute de cercetare etc.) până la 15 *august* 1982;

- reevaluarea întregului patrimoniu cultural, inclusiv a bunurilor ce fac parte din patrimoniul cultural național, de regulă la fiecare etapă de 10 ani, începând cu data primei evaluări conform prezentelor norme. În caz de necesitate, cu aprobarea sau la indicația C.C.E.S., reevaluarea totală sau parțială a patrimoniului cultural se va putea realiza și cu alte prilejuri.

Acțiunea de evaluare a patrimoniului cultural se va desfășura sub îndrumarea directă a oficiului pentru patrimoniul cultural național care va organiza în fiecare unitate, în cazul unităților specializate, câte o comisie de specialiști, inclusiv din rețeaua Băncii Naționale a Republicii Socialiste România, din sistemul anticarial, economiști și cadre cu o mare experiență profesională din unitățile muzeale și biblioteci. Coordonarea acțiunii de evaluare va fi realizată de Consiliul Culturii și Educației Socialiste și Ministerul Finanțelor.

Comisiile de specialiști coordonate de comitetele de cultură și educație socialistă vor proceda la constituirea prealabilă a unei documentații aprofundate, alcătuind liste de bunuri ordonate conform ponderii lor valorice, de asemenea vor organiza studii de caz precedente lucrării de evaluare propriu-zise.

În toate cazurile se va ține seama de justa evaluare față de celelalte bunuri, anșelor din patrimoniul cultural național, care, evident, vor deține ordinea de prioritate și vor constitui cazuri de apreciere maximă, cu caracter de referință.

Criteriile generale de evaluare și indicii procentuali se apreciază și se acordă astfel:

a/ valoare istorică, documentară, științifică, memorialistică	0% - 500%
b/ valoare artistică	0% - 500%
c/ material - tehnică	0% - 50%
d/ frecvență (raritate)	0% - 100%
e/ vechime	0% - 100%
f/ origine, autor, școală	0% - 100%
g/ apartenența la un fond sau colecție constituită	0% - 50%
h/ stare de conservare	0% - 100%
(se calculează, eventual, și prețul lucrărilor de conservare-restaurare)	

Limitele procentuale precizate mai sus sînt generale, urmînd o încadrare corectă a tuturor bunurilor culturale, urmînd ca în cadrul fiecărei categorii de bunuri să se stabilească limita maximă admisă a procentelor acordate. Bunurile de valoare excepțională constituie un caz special, lor putîndu-li-se acorda prime de valori suplimentare, ce se regăsesc la fiecare categorie în parte.

Dispunerea normelor pentru fiecare categorie de bunuri culturale se ordonează în anexe, în fiecare din acestea intervenind criterii specifice respectivei categorii. Acestea se dispun astfel:

- anexa nr.1 - arheologie
- anexa nr.2 - numismatică
- anexa nr.3 - istorie - știință - tehnică
- anexa nr.4 - bunuri arhivistice (documente)
- anexa nr.5 - etnografie
- anexa nr.6 - artă
- anexa nr.7 - științele naturii
- anexa nr.8 - carte
- anexa nr.9 - monumente
- anexa nr.10 - instrumente muzicale

Toate propunerile de evaluare pentru bunurile din patrimoniul cultural național se înaintează Consiliului Culturii și Educației Socialiste în vederea analizării și supunerii lor aprobării Comisiei Centrale a Patrimoniului Cultural Național pînă la 30 decembrie 1984. Valoarea nominală a tuturor celorlalte bunuri culturale se transmite Consiliului Culturii și Educației Socialiste global valoric, la încheierea acțiunii de evaluare generală

(31 ^{august} 1982) și anual, pentru noile obiecte achiziționate sau intrate în patrimoniul instituțiilor de stat în urma cercetării, defalcată pe categorii de bunuri culturale. Valoarea nominală a bunurilor culturale, inclusiv a celor aparținând patrimoniului cultural național, se va consemna în documentele de evidență tipizate (Registre inventar, fișe analitice etc.), unităților specializate revenindu-le sarcina consemnării datelor și ținerii lor la zi.

Oficiul pentru patrimoniul cultural național va ține o evidență riguroasă a documentației privind valoarea nominală a bunurilor din patrimoniul cultural național, care are caracter de secret de serviciu sau strict secret de importanță deosebită, indiferent de deținătorii diverselor bunuri, asigurând condițiile optime de păstrare și consultare în limitele prevederilor legii.

CRITERII DE STABILIRE A VALORII NOMINALE
A BUNURILOR CULTURALE DIN CATEGORIA ARHEOLOGIE

<u>I. Categori de obiecte</u>	<u>Punct de plecare pentru stabilirea prețurilor</u>
1. Unelte (5-100 lei)	Se va porni de la prețul actual al unui produs similar; la unelte care nu au astăzi corespondent se va pleca de la prețul uneltelor din materiale și funcționalitate apropiată.
2. Ceramică și obiecte de lut ars (5-100 lei)	Se va pleca de la prețul actual al unui produs similar; la fragmente se va da o valoare simbolică.
3. Plastică (5-100.000 lei)	Se va porni de la prețul lucrărilor de plastică, stabilite prin Fondul plastic.
4. Podoabe (piese arheologice) ¹⁾ (10-10.000 lei)	Se va pleca de la prețul actual al unui produs similar realizat de unități de stat.
5. Gliptică (100-1.000 lei)	Se va pleca de la prețul actual al unui produs similar realizat prin unitățile de artizanat.
6. Lapidarium (100-100.000 lei)	Se va porni de la prețul actual al unui produs similar.
7. Sticlă (5-200 lei)	Se va porni de la prețul actual al unor produse similare de sticlă ornamentală.

II. Pentru evaluarea bunurilor stabilite mai sus, la prețul de plecare se adaugă prin calcul, procente pentru:

1. Valoare (importanță) istorico-documentară	100 - 500%
2. Frecvență	100 - 500%
3. Vechime	100 - 500%
4. Material - tehnică	10 - 100%
5. Valoare (realizare) artistică	10 - 500%
6. Stare de conservare	10 - 100%
7. Apartenența la un fond sau colecție istoric constituită	0 - 100%
8. La bunurile de excepție se vor acorda procente în plus aplicate la totalul sumei rezultate	100 - 500%

¹⁾ In cazul podoabelor din metale și pietre prețioase se vor lua în calcul valorile stabilite pentru bunurile din categoria "tezaur" (pag.22-25)

EXEMPLE:

1. O unealtă din cultura de prund

- preț de pornire		10 lei
- importanță istorico-documentară	500%	50
- frecvență (rară)	500%	50
- vechime (foarte veche)	500%	50
- material-tehnică	100%	10
- stare de conservare	100%	10
	Total =	180 lei
- bun de excepție	200%	360
	Valoarea	540 lei

2. Un vas cucutenian

- preț de pornire		100 lei
- importanță istorico-documentară	500%	500
- frecvență (obișnuită)	300%	300
- vechime (mare)	500%	500
- material-tehnică	10%	10
- realizare artistică (mare)	500%	500
- stare de conservare (perfect)	500%	500
	Total	2.410 lei
- bun de excepție	500%	12.050
	Valoarea	14.460 lei

3. Un vas cucutenian obișnuit

- preț de pornire		a) 50 lei; b) 20
- importanță istorico-documentară	300%	150 60
- frecvență	200%	100 40
- vechime	500%	250 100
- material-tehnică	10%	5 2
- realizare artistică	300%	150 60
- stare de conservare	500%	250 100
	Valoare - Total =	945 382

4. O strachină gumelnițeană decorată cu grafit

- preț de pornire		10 lei
- importanță istorico-documentară	500%	50
- frecvență	300%	30
- vechime	500%	50
- material-tehnică	10%	1
- realizare artistică	500%	50
- starea de conservare	500%	50
	Total	241 lei
- bun de excepție	500%	1.205
	Valoarea	1.446 lei

5. Gînditorul de la Cernavoda

- preț de pornire		10.000 lei
- importanță istorico-documentară	500%	50.000
- frecvență	500%	50.000
- vechime	500%	50.000
- material-tehnică	100%	10.000
- realizare artistică	500%	50.000
- stare de conservare	100%	10.000
	Total	230.000 lei
- bun de excepție	500%	1.115.000
	Valoarea	1.345.000 lei

6. Carul de bronz de la Bujoru			
- preț de pornire			5.000 lei
- importanță istorico-documentară	500%		25.000
- frecvență	500%		25.000
- vechime	500%		25.000
- material-tehnică	100%		5.000
- realizare artistică	500%		25.000
- stare de conservare	100%		5.000
	Total		115.000 lei
- bun de excepție	500%		575.000
	Valoarea		1.790.000 lei
7. Cățuie geto-dacă			
- preț de pornire			10 lei
- importanță istorico-documentară	300%		30
- frecvență	100%		10
- vechime	500%		50
- material-tehnică	100%		10
- realizare artistică	100%		10
- stare de conservare	100%		10
	Valoare-Total		120 lei
8. Fier de plug dacic			
- preț de pornire			10 lei
- importanță istorico-documentară	500%		50
- frecvență	300%		30
- vechime	500%		50
- material-tehnică	100%		10
- stare de conservare	100%		10
	Valoare-Total		160 lei
9. Fibulă dacică din bronz			
- preț de pornire			10 lei
- frecvență	500%		50
- importanță istorico-documentară	500%		50
- vechime	500%		50
- material-tehnică	100%		10
- realizare artistică	100%		10
- stare de conservare	100%		10
	Valoare-Total		190 lei
(în cazul că fibula este din argint se adaugă valoarea argintului)			
10. Figurină neolitică din lut ars. Obişnuită.			
- preț de pornire			5 lei
- importanță istorico-documentară	100%		5
- frecvență	100%		5
- vechime	300%		15
- material-tehnică	100%		5
- realizare artistică	100%		5
- stare de conservare	100%		5
	Valoare-Total		45 lei
11. Figurină din lut ars de la Cîrna			
- preț de pornire			50 lei
- importanță istorico-documentară	500%		250 lei
- frecvență	500%		250
- vechime	500%		250
- material-tehnică	100%		50
- realizare artistică	500%		250
- stare de conservare	100%		50
	Valoare-Total		1.150 lei

12. Inscriptie romană, fragmentară

- preț de pornire		100 lei
- importanță istorico-documentară	100%	100
- frecvență	100%	100
- vechime	100%	100
- material-tehnică	50%	50
- realizare artistică	50%	50
- stare de conservare	10%	10
Valoare-Total		540 lei

13. Lăcrimariu roman, din sticlă

- preț de pornire		10 lei
- importanță istorico-documentară	100%	10
- frecvență	100%	10
- vechime	100%	10
- material-tehnică	10%	1
- starea de conservare	50%	5
Valoare-Total		46 lei

14. Strachină cu decor și smalt, feudală (sec.XVI-XVIII)

- preț de pornire		10 lei
- importanță istorico-documentară	300%	30 lei
- frecvență	100%	10
- vechime	100%	10
- material-tehnică	50%	5
- realizare artistică	500%	50
- stare de conservare	100%	10
Valoare-Total		125 lei

15. Chiup de epocă romană, de mari dimensiuni

- preț de pornire		100 lei
- importanță istorico-documentară	200%	200
- frecvență	200%	200
- vechime	100%	100
- material-tehnică	100%	100
- stare de conservare	100%	100
Valoare-Total		800 lei

16. Fructieră pictată, geto-dacă

- preț de pornire		20 lei
- importanță istorico-documentară	500%	100
- frecvență	200%	40
- vechime	500%	100
- material-tehnică	50%	10
- realizare artistică	300%	60
- stare de conservare	100%	20
Valoare-Total		350 lei

CRITERII DE STABILIRE A VALORII NOMINALE A BUNURILOR
NUMISMATICE, MEDALISTICE, DECORATII, METALE SI PIETRE
PRETIOASE

In determinarea criteriilor pentru stabilirea valorilor nominale ale pieselor din categoriile de mai sus menționate s-a ținut seama de criteriile enumerate în HCM nr.311/1 aprilie, 1975 precum și de prețul de vânzare a aurului 14 carate de către Banca Națională a Republicii Socialiste România către particulari, considerându-se prețuri de bază: 20 lei/gr. pentru argint, 30 lei/gr. argint aurit, 800 lei/gr. platină.

Principalele criterii care se au în vedere sînt:

a/ gradul de importanță (valoarea) documentară a piesei din punct de vedere istoric, politic, economic, social etc. atât pentru țară și poporul nostru cît și pentru alte țări și popoare din lume, piese de importanță numismatică;

b/ gradul de raritate - unicate, piese de mare raritate, rare;

c/ execuția artistică - reprezentarea iconografică, gravor, școală, finețea stilului, precum și alte elemente decorative reprezentate pe piesele numismatice;

d/ gradul de conservare - piesele pot fi ierarhizate după mai multe stări de conservare: necirculate, foarte bine conservate, bine conservate, uzate;

e/ metalul sau aliajul metalic din care a fost confecționată moneda: aur, platină, argint;

f/ falsurile de epocă, din punct de vedere al istoriei economice și politice a statelor ce le-au emis.

Datorită diverselor prevalențe ale criteriilor amintitului decret, s-au stabilit limite inferioare și superioare între care pot fi încadrate bunurile respective. Valorile acestor bunuri vor fi stabilite individual adăugîndu-se procente între 10% și 100%.

Medalioanele antice din aur, argint și bronz sînt considerate piese foarte rare și valorile lor vor fi stabilite individual, la caz adăugîndu-se procente între 10% și 100%.

Tezaurele monetare vor căpăta valori nominale prin însumarea valorilor pieselor ce le cuprind. In cazul cînd monedele respective

sînt obișnuite, valoarea lor va fi stabilită la media maximă a categoriei valorice.

Imitațiile antice după monedele originale vor căpăta valoarea în funcție de greutatea metalului conținut și de minima valorică a categoriei respective.

Monedele de aur, argint și bronz ilizibile, nedeterminabile, tăiate, găurite, fragmentare vor primi o valoare sub limita minimă a categoriei respective. Pentru cele de aur se va lua în considerație valoarea de 500 lei gram/aur, iar pentru piesele de argint de 20 lei gram/argint.

Se va aprecia oportunitatea majorării cu 20% a valorilor acordate pieselor numismatice antice și medievale, avîndu-se în vedere că pînă vor fi efectiv aplicate, valorile mai jos specificate vor înregistra o creștere rapidă pe piața internațională a bunurilor respective.

La categoria numismatică - medalistică-sigilografie-glip-tică-metrologie antică, piesele cu o frecvență cunoscută de 1-100 exemplare vor fi evaluate în limitele maxime ale categoriei respective în funcție de epoca în care se încadrează.

În categoriile enumerate se adaugă acele bunuri culturale care se înscriu în domeniile istoriei științei, artei, literaturii, sportului etc. indiferent de epoca emiterii lor, și care au, de regulă, o frecvență foarte redusă sau sînt unicate, criteriile de evaluare vor avea în vedere atît momentul istoric, semnificația și importanța acestuia cît și însemnătatea, personalitatea cărora le-au aparținut.

Decorațiilor din metale prețioase și pietre prețioase li se va adăuga la valoarea intrinsecă a metalului, valoarea execuției și valoarea rarității piesei în limitele categoriilor specificate.

Numismatică antică

a u r

- stateri Cizic, Filip II, Alexandru III 7.000 - 15.000 lei
- monede de aur Koson 10.000 - 15.000 lei
- aurei romani republicani 15.000 - 20.000 lei
- aurei romani imperiali pînă în sec. IV e.n. 5.000 - 10.000 lei
- solidi 4.000 - 10.000 lei
- subdiviziunile (semissis și tremissis) ale solidului 3.000 - 6.000 lei

- nyperperi (indiferent de titlu) 3.000 - 6.000 lei

argint

- monede grecești arhaice (sec.VI-V î.e.n.) 2.000 - 6.000 lei
- monede grecești elenistice (sec.IV-III î.e.n.) 1.000 - 5.000 lei
- monede grecești elenistice 500 - 3.000 lei
- monede dacice 500 - 3.000 lei
- denari romani republicani, imperiali și siliquae 200 - 1.500 lei
- antoniniani 50 - 500 lei
- monede bizantine de argint 2.000 - 5.000 lei

bronz

- monede grecești 50 - 500 lei
- monede romane și bizantine 10 - 500 lei

Numismatică medievală

aur

- Transilvania (ducați și diviziuni) 2.000 - 5.000 lei
- Transilvania (valori mari 5 și 10 ducăți) - 5.000 - 15.000 lei
- monede străine (sec.XIII - XV) - 2.500 - 6.000 lei
- monede străine după 1500 vor căpăta valoare în funcție de greutatea piesei (500 lei g./aur), cu corectivul 200% - 400% pentru sec.XVI; 150%-300% pentru sec.XVII.

argint și bronz

- Tara Românească și Moldova, sec.XIV-XVII, monede obișnuite 100 - 2.000 lei
- Transilvania, valori mari, taleri 500 - 5.000 lei
- monede străine până la 1500 10 - 500 lei
- monede străine sec.XVI și XVII, valori mici 15 - 300 lei
- monede străine sec.XVI și XVII, valori mari, taleri 200 - 3.000 lei

Numismatică modernă⁺

aur

- monede românești după 1867, valori până la 500 lei (16 g.aur) 1.500 - 12.000 lei.

Piese de 100 lei aur (32 g.), 1906-sînt considerate

valori excepționale.

- monede străine sec.XVIII-XIX; valoarea în funcție de

⁺) Incadrarea valorică a pieselor din această categorie se va realiza în funcție de titlul, greutatea, vechimea și semnificația memorial-istorică a pieselor respective.

greutatea piesei cu corectivul 100% - 200% pentru sec.XVIII; 50% - 100% pentru sec.XIX.

- argint . . . . .
- monede românești moderne 20 - 200 lei
- monede străine moderne 10 - 200 lei
- monede străine moderne, valori mari, taleri 200 - 2.000 lei

metale comune

- monede românești moderne 5 - 100 lei
- monede străine moderne 5 - 100 lei

bancnote

- românești 5 - 1.000 lei
- străine 5 - 1.000 lei

Medalistică

a u r

- la valoarea metalului se adaugă corectivul de 200% pentru sec.XIX; 100% pentru cele emise pînă în 1950 și 50% pentru cele contemporane.

argint

- la valoarea metalului (20 lei gramul) se adaugă aceleași corective ca mai sus.

Metale comune

- medalii și plachete cu valori între 20 - 500 lei la care se adaugă corectivele de mai sus pe lîngă criteriile de raritate, execuția artistică, semnătura unui plastician cunoscut, placare cu metale prețioase etc.

Decorații

Ordine și medalii

pînă la 1875

- clasa I	10.000 - 75.000 lei
- clasa a II-a	5.000 - 45.000 lei
- clasa a III-a	800 - 25.000 lei
- clasa a IV-a	500 - 15.000 lei
- clasa a V-a	300 - 10.000 lei

pînă la 1920

- clasa I	1.500 - 40.000 lei
- clasa a II-a	1.000 - 30.000 lei
- clasa a III-a	600 - 20.000 lei

- clasa a IV-a 500 - 10.000 lei
- clasa a V-a 200 - 5.000 lei

pînă la 1945

- clasa I 1.000 - 35.000 lei
- clasa a II-a 800 - 25.000 lei
- clasa a III-a 400 - 15.000 lei
- clasa a IV-a 200 - 10.000 lei
- clasa a V-a 100 - 8.000 lei

Ordine în uz

- clasa I 2.500 - 40.000 lei
- clasa a II-a 1.000 - 30.000 lei
- clasa a III-a 800 - 20.000 lei
- clasa a IV-a 500 - 5.000 lei
- clasa a V-a 250 - 5.000 lei

Cruci și medalii (decorații de rang inferior)

- pînă în 1875 1.000 - 10.000 lei
- pînă în 1920 50 - 6.000 lei
- pînă în 1945 50 - 2.000 lei
- încă în uz 50 - 500 lei

La obiectele din metale în componența cărora intră și pietre prețioase sau semiprețioase urmează a se adăuga și valoarea acestora stabilită pe baza prețurilor legale existente la data evaluării bunurilor.

LISTA ORIENTATIVA DE MONEDE-DECORATII-SIGILII

care fac obiectul clasificării ca bunuri aparținînd patrimoniului cultural național

I. Obiecte premonetare din aur

II. Monede:

A. monede grecești

1. decadrahme argint - Siracuza
2. tetradrahme argint Siracuza, cu semnătura lui Kimon sau a lui Evainetos
3. tetradrahme argint Olynthus
4. dublu stater aur Macedonia Alexandru cel Mare
5. drahme arhaice argint Histria
6. oboli și hemioboli argint Histria
7. stater aur Panticapaeum
8. stater argint Damastium
9. decadrahma argint Atena
10. dublu daric aur Persia-Darius III
11. octodrahmă aur Egipt Ptolemeu II
- 11 bis monede de aur emise de cetățile Histria, Callatis și Tomis

B. monede geto-dacice

12. tetradrahmă argint tip Filip II - Alexandru cel Mare
13. stater Koșon aur

C. monede romane

a/ republica:

14. aureus (aur) Q. Atius Labienus
15. aureus (aur) Cn. Pompeius Magnus

b/ imperiul:

16. aureus (aur) Balbinus
17. aureus (aur) Carausius
18. aureus (aur) Gordianus I. Africanus
19. antoninian argint Iotapianus
20. antoninian argint Pacatianus
21. aureus (aur) Pescennius Niger
22. aureus (aur) Pupienus
23. solidus (aur) Procopius
24. antoninian argint Regalianus
25. aureus (aur) Severinus

D. monede bizantine

26. solidus aur Alexandru
27. perper aur Teodor I. Lascaris
28. perper aur Teodor II Ducas Lascaris
29. perper aur Mihail VIII Paleologul
30. perper aur Mihail VIII și Andronic II

E. monede românești

a/ Tara Românească

31. dinar argint Vlaicu și Radu I
32. ducat argint Dan I și Mircea cel Bătrîn
33. ducat Dan II, argint
34. ban bronz Vlad Dracul
35. ducat argint Radu cel Frumos
36. ducat argint sau bilon Basarab Laiotă

b/ Moldova

37. gros bronz Ilias și Stefan II
38. dinar argint Alexandru Lăpușneanu 1558
39. ducat aur 1563, taleri argint 1562 și 1563 și ort argint 1563, Despot Vodă
40. trei groși argint Stefan Răzvan 1595
41. trei groși argint Ieremia Movilă (cu efigii poloneze și capul de bour)

c/ Transilvania

42. taleri emiși de orașul Sibiu 1605 (și multipli)
43. ducați și multipli aur, Sibiu, 1605
44. dubli taleri și taleri argint, Brașov, 1601-1602
45. ducați aur, multipli, taleri argint, Brașov, 1612-1613
46. piese de 100, 50 și 25 ducați aur, Mihail Apafi, diverse date

d/ Principatele Unite

47. 5 parale, 1860, bronz
48. 5 și 10 sutiimi, 1864, bronz

e/ România

49. 20 lei aur, 1868

III. Medalii, decorații, insigne:

50. medalie aur Mihai Viteazul, 1600
51. medalie aur Constantin Brîncoveanu, 1713
52. medalia Podul peste Olt
53. medalia Fîntînile din București
54. medalia școlilor grecești din București
55. placheta Teatrul Valahic
56. ordinul Steaua României Al.I.Cuza
57. medaliiile Horia, Cloșca și Crișan
58. insigne P.C.R. 1921.

IV. Sigilii domnești, boierești, negustorești, inele sigilare

DECORATIILE

Criteriile au în vedere următoarele:

- A) Dacă declarațiile sînt încă în uz sau sînt dispărute
- B) Gradul decorației
- C) Apartenența decorației
- D) Materialul decorației

A. 1. Proiectele de decorații sau decorațiile nescordate în mod oficial sînt socotite ca avînd o valoare de bază de 500 lei.

2. Pentru decorațiile străine dispărute (sau modele dispărute pentru ordine de sînt încă în uz) se va avea în vedere data pînă cînd acestea au fost acordate, astfel:

- decorații acordate pînă la 1800:	30-50	ori val./bază
- " " " " 1830:	25-40	" "
- " " " " 1870:	15-25	" "
- " " " " 1918:	7-15	" "
- " " " " 1947:	3-15	" "
- " " " " zi :	1-5	" "

Pentru decorațiile românești se va avea în vedere data instituirii acestora sau a modelelor respective, astfel:

- 1860 - 1871 :	25 - 50	ori val./bază
- 1872 - 1876 :	20 - 40	" "
- 1877 - 1914 :	10 - 25	" "
- 1916 - 1931 :	7 - 25	" "
- 1932 - 1938 :	5 - 15	" "
- 1938 - 1940 :	5 - 20	" "
- 1941 - 1944 :	3 - 10	" "
- 1947 - 1965 :	1 - 3	" "
- 1966 - la zi:	1 - 2	" "

3. La decorații și modelele în uz se va ține seama și de frecvența acestora pe teritoriul României.

-/-

B : Gradele ordinelor

- colan : 100 - 150 ori val./bază
- mare cruce (sau cl.I) : 25-50 ori val./bază
- mare ofițer (comandor cu placă sau comandor cl.I;
precum și cl.II la ordinele ierarhizate pe trei clase) 15-30
ori val./bază
- comandor (comandor cl.II) : 10-20 ori val/bază
- ofițer (sau cl.III ptr. ordinele pe 3 clase): 2-15
ori val/bază
- cavaler: valoarea bază: 10 ori val./bază
- cruce: val.bază - 10 ori val./bază
- medalie: val.bază - 10 ori val./bază

Pentru medalii și cruci, valoarea minimă de bază este de 30 lei. Pentru ordine, valoarea minimă de bază este de 150 lei.

Variabilitatea în cadrul aceluiași grad este dată de importanța și raritatea ordinului în ierarhia fiecărei țări.

C : Apartenența decorației

- capi de state: 25.000 - 50.000 lei
- șefi de guvern, comandanți de armate, miniștri foarte importanți, mari personalități politice, culturale, artistice: 5.000 - 25.000 lei
- diferite persoane, eroi, etc- : 100-1.000 lei
- nenominalizată: 0

D : Materialul decorației

- Pietrele prețioase vor fi evaluate conform tipului de piatră respectiv și după carataj.
- aurul : 500 lei/gr.
- argint: 20 lei/gr.
- argint aurit: 30 lei/gr.
- metal comun: valoarea de bază a piesei nu e modificată

Calculul valorii unei piese se efectuează astfel:

1. Se pleacă de la valoarea de bază a gradului decorației, care se calculează înmulțind valoarea unui ordin în grad minim (150 lei) cu procentul acordat pentru mărimea și raritatea gradului:

De exemplu : ord. "Coroana României", comandor = $150 \times 10 = 1500$
(de 10 ori, deoarece ordinul era cel mai mic în ierarhia ordenelor românești)
ord. "Leopold" (Austria), mare ofițer = $150 \times 25 = 3750$
(de 25 ori, deoarece ordinul era al doilea în ierarhia Imperiului Austro-Ungar).

2. Valoarea astfel obținută se înmulțește cu procentul acordat pentru categoria A (emisiuni în uz sau dispărute).

De exemplu : ord. "Coroana României", comandor, md. 1881 =
 $1.500 \times 10 = 15.000$ lei
ord. "Leopold", mare ofițer, md. 1872 - încetat să
fie acordat în 1918 = $3.750 \times 10 = 37.500$ lei

3. La suma astfel realizată se adaugă:

valoarea pentru personalitate și valoarea metalului.

De exemplu: ord. "C.R." m erou, md. 1881; meta¹ comun; a aparținut
gen. Eremia Grigorescu.

$15.000 + 0$ pentru metal + 10.000 lei pentru personalitate = 25.000 lei

ord. "Leopold"; aur = 32 gr. și argint 56 gr. posesor necunoscut.

$37.500 + 18.440$ val. metalului = 55.940 lei.

Din suma totală - care corespunde unei piese în perfectă stare de conservare, se va scădea:

5 - 10% pentru lipsa sau deteriorarea panglicii (lentei)

2 - 10% pentru deteriorarea emailului

5-15% pentru deteriorarea sau lipsa unor elemente metalice (coroană, medalion, spade, etc.).

30% pentru lipsa unui component al gradului.

MEDALII ȘI PLACHETE

Pentru evaluarea piesei se va ține seama de următoarele criterii:

- A - Datare
- B - Cantitatea de piese emise sau păstrate în România
- C - Materialul din care sînt confecționate
- D - Valoare artistică
- E - Semnificația istorică a evenimentului reprodus
- F - Starea de conservare a piesei

A. Datarea:

1. Pentru piesele românești emise:

- pînă la 1800 = 15 - 30 ori valoarea de bază
- 1800 - 1859 = 12 - 20 ori val./bază
- 1860 - 1880 = 8 - 15 ori val./bază
- 1881 - 1916 = 5 - 12 ori val./bază
- 1916 - 1947 = 2 - 10 ori val./bază
- 1947 - la zi = 1 - 3 ori val./bază

2. Pentru piesele străine emise:

- pînă la 1700 = 20-30 ori val./bază
- 1701 - 1800 = 15-25 ori val./bază
- 1801 - 1860 = 10-20 ori val./bază
- 1861 - 1916 = 5-12 ori val./bază
- 1817 - 1945 = 3-12 ori val./bază
- 1945 - la zi = 2-5 ori val./bază

Valoarea de bază minimă a unei piese se consideră între 30-100 lei în funcție de diametrul sau mărimea ei, socotind o medalie de cca. 5 cm. echivalentă cu 50 lei.

B. Cantitatea de piese emise sau păstrate pe teritoriul României

- 1-5 piese = 25-50 ori valoarea de bază

5-20 piese	=	12-25 ori val./bază
20-50 "	=	6-12 ori val./bază
50-100 "	=	3- 6 ori val./bază
peste 100 "	=	1- 3 ori val./bază

C. Materialul din care sînt confecționate

- platină = ~~2.800~~ 800 lei/gr. (opt mite)
- aur = 500 lei/gr.
- argint = 20 lei/gr.
- argint aurit = 30 lei/gr.
- bronz aurit = valoarea de bază minimă + 50% din ea.
- bronz = valoarea de bază
- aluminiu = 1,5 - 5 și valoarea de bază
- plumb = 1,5 - 3 ori valoarea de bază

D. Valoarea artistică (gravor, bijutier, finețea tratării subiectului, etc.)

- f.bună = 1-10 ori valoarea minimă de bază în plus
- bună = 50%-300% din val./bază minimă în plus
- comună = valoarea de bază (0)

E. Semnificația istorică politică, social-culturală a evenimentului tratat: pentru piese de semnificație istorică se poate acorda între 1 - 30 ori valoarea minimă de bază.

F. Starea de conservare: prețul este calculat pentru piese în perfectă stare de conservare. Cele care prezintă un grad de uzură, corodare, etc. se scade pînă la 40% din valoarea totală pentru piesele foarte deteriorate și deteriorate.

Exemple de calcul

I - Medalia inaugurării institutului de nașteri și moșit, 1839; bronz, Ø50 mm

Valoarea minimă a unei astfel de piese (50 lei) se înmulțește cu procentul pentru datare (15): $50 \times 15 = 750$ lei

Valoarea de bază astfel obținută se înmulțește cu procentul de la pct. B, pentru raritate: $750 \times 20 = 15.000$ lei

(20 ori - socotindu-se că nr. celor păstrate nu depășește 15 buc.)

La această sumă se adaugă sume pentru valoarea artistică

(50 val. minimă de bază $\times$ 8 ori pentru finețea gravurii = 400 lei) și

cea pentru semnificația social-culturală (50 x 12 ori = 600 lei
adică: 15.000 + 600 = 16.000 lei

Piesa fiind foarte puțin uzată, se scade 4% din valoarea
totală, adică 16.000 - 640 = 15.360 lei.

II. Medalia jubiliară a despresurării Vienei din asediul turcesc,
1685, argint Ø 96 mm., 235 gr.

Valoarea minimă (100) se înmulțește cu procentul pentru
datăre (25 ori) = 100 x 25 = 2.500 lei

Valoarea de bază (2500) se înmulțește cu procentul pentru
(40): 2.500 x 40 = 100.000 lei.

La această sumă se adaugă cele pentru:

- metal prețios = 235 gr. x 40 = 9.400 lei

- valoare artistică = 100 x 10 = 1.000 lei

- semnificație istorică = 100 x 20 = 12.400 lei

12.400 lei

Deci 112.400 lei

III. Medalia inaugurării Castelului Peles,

60 x 8 ori = 240 lei val./bază (pentru vechime)

240 x 1,5 ori = 360 lei " (pentru raritate)

Piesa este comună ca realizare artistică, deci nu pri-
mește nici un procent în plus pentru aceasta: nu are nici o sem-
nificație istorică deosebită, i se poate adăuga cel mult valoarea
de bază: 360+60=420 lei. Fiind atacată de patină malignă, i se
reduce din valoare cu 20% (84 lei), deci 420 - 84 = 336 lei

CRITERII DE STABILIRE A VALORII NOMINALE A BUNURILOR
DIN METALE PREȚIOASE

I. Evaluarea obiectelor din aur

Pentru evaluarea obiectelor din aur s-a luat ca bază de calcul valoarea actuală a gramului de aur (respectiv 1 gram = 500 lei), la care se adaugă coeficienți pentru valoare istorică și artistică, în funcție de vechime, de calitățile realizării artistice și de semnificația istorică, după cum urmează:

1. Epoca neolitică

Pentru evaluarea obiectelor neolitice de aur se ține seama de raritatea deosebită a acestora pe plan mondial. Evaluarea va avea ca punct de pornire suma de 6.000 lei gramul de aur, valoarea actuală a aurului înmulțindu-se cu 12 (decî 1 gr. aur = $500 \times 12 = 6.000$ lei).

Exemple:

- Idolul mare din tezaurul de la Moigrad (jud. Sălaj); în greutate de 746,40 gr. aur va avea valoarea de evaluare de 4.478.400 lei ($746,40 \text{ gr.} \times 500 \text{ lei} \times 12$).

- Idolul de la Traian (jud. Neamț) - G - 1,16 gr. Valoarea de evaluare 6.960 lei ($1,16 \text{ gr.} \times 500 \text{ lei} \times 12$).

2. Epoca bronzului

Evaluarea va avea ca bază suma de 5.000 lei gramul de aur (1 gr. = $500 \text{ lei} \times 10$). Obiectele din această perioadă aparțin civilizației tracice de pe teritoriul țării noastre și au o deosebită valoare istorică, reprezintă aportul tracilor la patrimoniul artei europene.

Exemple:

- Spadă de aur din tezaurul de la Piersinari (jud. Dîmbovița), în greutate de 1400 gr. aur, se evaluează la suma de 7.000.000 lei ($1400 \text{ gr.} \times 500 \text{ lei} \times 10$).

- Faleră de aur din tezaurul de la Ostrôvul Mare (jud. Mehedinți), în greutate de 2,67 gr. aur, se evaluează la suma de 13.350 lei ($2,67 \text{ gr.} \times 500 \text{ lei} \times 10$).

3. Epoca fierului

Se adoptă același criteriu, de 5.000 lei gramul de aur ($500 \text{ lei} \times 10$).

Exemple:

- Vasul de aur de la Biia (jud.Alba), datînd din perioada incipientă a epocii bronzului, se evaluează la suma de 720.000 lei (144 grame x 500 lei x 10).

- Brăţară de aur din tezaurul de la Săcoşul Mare (jud.Timiş), datînd din perioada incipientă a epocii fierului, în greutate de 42,35 gr.aur, va avea valoarea de evaluare de 201.750 lei.

4. Obiecte traco-getice de aur

Se adoptă acelaşi criteriu de 5.000 lei gramul de aur, datorită valorii artistice şi semnificaţiei istorice deosebite, reprezentînd aportul geto-dăcilor la patrimoniul artei europene.

Exemple:

- Coiful de aur de la Poiana Coţofeneşti (com.Verbilău, jud.Prahova), sfîrşitul secolului V î.e.n. începutul secolului IV î.e.n., în greutate de 725,40 grame aur, va avea evaluarea de 3.627.000 lei (725,40 grame x 500 lei x 10).

- Aplică din tezaurul de la Cucuteni-Băiceni (jud.Iaşi), în greutate de 95,30 gr.aur, va fi evaluată la suma de 476.500 lei (95,30 gr. x 500 lei x 10).

- Coiful de aur de la Cucuteni-Băiceni (jud.Iaşi), în greutate de 3.339.500 lei (667,90 gr. x 500 lei x 10).

5. Obiecte elenistice şi romane (sec.IV î.e.n.-sec.III e.n.)

Se adoptă criteriul de 4.000 lei gramul de aur (1 gr. = 500 lei x 8).

Exemple:

- Pandantiv piramidal, descoperit la Histria, sec.IV-III î.e.n., în greutate de 7,800 gr., va fi evaluat la suma de 31.200 lei (7,800 gr. x 500 lei x 8).

- Pereche de cercei cu protome, descoperiţi la Mangalia, sec.IV-III î.e.n., în greutate de 3,640 gr., vor fi evaluaţi la sumă de 18.200 lei (3,640 gr. x 500 lei x 8).

- Cercei descoperiţi la Histria, sec.II e.n., în greutate de 0,890 gr., va fi evaluat la suma de 4.450 lei (0,890 gr.x 500 lei x 8).

6. Secolele IV - XIII

Se adoptă valoarea de 3.000 lei gramul de aur (1 gr. x 500 lei x 6).

Exemple:

- Platoul din tezaurul de la Pietroasa, în greutate de 7130 gr., va fi evaluat la suma de 21.390.000 lei (7130 gr. x 500 lei x 6).

- Pâtera din tezaurul de la Pietroasa, în greutate de 2097 gr. = 6.291.000 lei (2097 gr. x 500 lei x 6).

- Trident din tezaurul de la Moigrad (jud. Sălaj) în greutate de 199,61 gr., va fi evaluat la suma de 598.830 lei (199,61 gr. x 500 lei x 6).

- Lingoul de la Feldioara, datat în anii 379-380 e.n., în greutate de 395,27 gr., se evaluează la suma de 1.185.810 lei (395,27 gr. x 500 lei x 6).

7. Secolele XIV - XVIII

Se adoptă valoarea de 2.000 lei pentru gramul de aur (1 gr. aur = 500 lei x 4).

Exemple:

- Inel sigilar descoperit la Buda (jud. Buzău) sec. XVI.
G = 2,75 gr. Evaluat la suma de 5.500 lei (2,75 gr. x 500 lei x 4).

- Paftaua de la Curtea de Argeș, sec. XIV, în greutate de 269,5, se evaluează la suma de 739.000 lei. Deoarece pentru obiecte de valoare excepțională din această categorie suma de evaluare este prea mică în raport cu valoarea istorică și artistică a piesei, suma rezultată se amplifică cu 2 (739.000 lei x 2 = 1.178.000 lei).

N-O T-A: Pentru piesele medievale de o valoare istorică deosebită sau care provin de la personalități proeminente ale evului mediu, valoarea de evaluare va primi coeficiente mergând până la dublarea sumei.

8. Epocile modernă și contemporană

Pentru evaluarea obiectelor de aur din aceste perioade se pornește de la 1.000 lei (1 gr. = 500 lei x 2).

În mod deosebit, bijuteriile moderne și contemporane lucrate în marile case de bijuterii, de artiști de renume sau care au aparținut unor personalități politice importante ori sînt legate de

momente istorice marcante vor primi coeficiente de valoare istorică sau artistică pînă la dublarea sumei.

Exemple:

- Tabacheră de aur cu email, sfîrșitul secolului al XIX-lea, în greutate de 282,10 grame de aur, se va evalua la suma de 28.210 lei.

- Brățară de aur (cu monede de aur), în greutate de 250,15 gr., va fi evaluată la suma de 25.015 lei.

N O T A : La evaluarea obiectelor de aur sau argint pe care sînt montate pietre prețioase ori semiprețioase, la valoarea metalului și a lucrăturii se adaugă și valoarea pietrei, ținîndu-se seama de felul pietrei, tipul de șlefuire sau de prelucrare (geme, camee), conform normelor stabilite de B.N.R.S.R.

II. Evaluarea obiectelor din argint

La evaluarea obiectelor din argint se va lua ca bază suma de 15 lei gramul de argint, la care se vor adăuga coeficiente, conform criteriilor expuse mai sus pentru piesele de aur, în funcție de valoarea istorică și artistică, respectiv:

Epoca bronzului: 15 lei/gr. x 10

Epoca fierului: 15 lei/gr. x 10

Arta traco-getică: 15 lei/gr. x 10

Arta elenistică și romană: 15 lei/gr. x 8

Secolele IV - XIII: 15 lei/gr. x 6

Secolele XIV - XVIII: 15 lei/gr. x 4

Secolele XIX - XX: 15 lei/gr. x 2

III. Evaluarea obiectelor de platină

Se ia drept criteriu de evaluare suma de 1.500 lei gramul de platină. La această sumă se vor adăuga coeficiente pentru valoarea istorică și artistică pînă la dublarea sumei, la care se adaugă valoarea pietrelor prețioase și semiprețioase montate pe piesă.

ANEXA

VALOAREA MEDIE DE CUMPARARE DE CATRE PARTICULARI A PIETRELOR
PREȚIOASE FARA DEFECTE

In: QUID ? Tout pour tous/1975, p.222 (în paranteză se dă valoarea unui caracter în franci).

Acvamarin 8 kt: 1200 F (150 F caratul); de 20 kt: 8000 F (400 F caratul).

Diamant - galben 104,52 kt: 2.565.000 F în 1971; maron deschis - 601,25 kt: 1.514.500 F; bleu-blanc de o mare puritate (cu certificat) 0,5 la 3 kt: 18.947 F caratul (12-72 F caratul). Intre 12-15 kt: de la 50 pînă la 75.000 F caratul. Un diamant piriform nemontat de cca 55,91 kt a atins 4.250.000 F în noiembrie 1972.

Smarald - de 2 kt: 20.000 F (10.000 F caratul). De 12 kt: 240.000 F (20.000 F caratul).

Rubin - culoare sînge de porumbel de 2 kt: 40.000 F (20.000 F caratul). Rubin de 5 kt: 200.000 F (40.000 F caratul). Rubin de 12 sau 15 kt: de la 100.000 la 150.000 F caratul. Cele sintetice costă 30 F caratul.

Safir - de 2 kt: 8.000 F (4.000 F caratul). De 10 kt: 100.000 F (10.000 F caratul).
De 54 kt: 950.000 F.

Topaz - De 8 kt: 1.600 F (200 F caratul).

Pentru pietrele de 1 kt, din 1938-1971 prețul diamantului s-a înmulțit cu 110; cel al rubinului cu 280, al smaraldului cu 74, al safirului cu 230. Foarte mult a crescut în ultimii 2 ani prețul rubinului: rubin x 6 din 1969 în 1973. După calitate și proveniență rubinele de la 50 F la 50.000 F caratul (Birmania). Smaraldele de la 75 (cele foarte pale sau "givrée" la 50.000 F (India sau Columbia) caratul.

Ametist - 100 F - 1.000 F. Quid - p.221.

CRITERII DE STABILIRE A VALORII NOMINALE
A BUNURILOR CULTURALE ^{x)}
DIN CATEGORIA ISTORIE

(Epocile: medie, modernă și contemporană)

Pentru toate categoriile de bunuri culturale se propun următoarele criterii generale cu caracter orientativ:

- 1.- Semnificația istorică - documentară
- 2 - Valoarea științifică
- 3 - Vechime
- 4 - Frecvență
- 5 - Valoare artistică; apartenența la o anumită epocă sau stil; școală sau atelier important.
- 6 - Stare de conservare
- 7 - Apartenența la un fond unitar sau colecție
- 8 - Existența însemnelor ce stabilesc paternitatea sau apartenența (semnături, note, însemnări ș.a.)
- 9 - Prețiozitatea materialului utilizat (vezi numismatica și medalistica pentru prețurile curente).

10 - Calitatea și complexitatea execuției tehnice

Clasificarea bunurilor din patrimoniul cultural; valoarea^{xx)} (minimă și maximă) propusă.

- Piese dispartate de arhitectură	1.000 - 15.000 lei
- Aparate, instrumente	300 - 500.000 lei
- Armament și echipament militar	300 - 500.000 lei
- Ceramică, sticlă (inclusiv faianță, porțelan) cu caracter predominant istoric.	200 - 20.000 lei
- Costume și uniforme (și în domeniul militar)	3.000 - 300.000 lei
- Feronerie (vezi artă)	200 - 5.000 lei
- Mărci - timbre	50 - 400.000 lei ^{xxx)}
- Diafilm, dispozitiv, film, benzi (magnetofon) discuri (și în anexă la nr.8 tipărituri)	50 - 100.000 lei
- Fotografie (prețuri de bază în anexă la diferite tipărituri)	100 - 10.000 lei

^{x)} Exclusiv cele arheologice, numismatice (medalistice), sigilografie, tezaur, monumente.

^{xx)} Pentru stabilirea valorii lucrărilor de artă plastică se adoptă criteriile stabilite la anexa respectivă.

^{xxx)} Se vor aplica criteriile stabilite pentru categoria respectivă.

- Manuscrise: hrisoave solemne domnești;xxxx)

Porunci domnești;

Zapise;

volume (carte, condică ș.a.);

diverse (corespondențe, proclamații etc.)

- Mașini, mijloace tehnice (apicole, avicole, piscicole, viticole, industriale, meșteșugărești, științifice, mijloace transport etc.)

200.- 500.000 xxxxx)

- Materiale de construcții și instalații

200 - 2.000

- Mobilier (cu valoare istorică)

1.000 - 200.000

- Obiecte de podocabă(vezi criterii artă și anexa nr.6)

500 - 400.000

- Orfevrerie

1.000 - 400.000

- Textile

1.000 - 500.000

- Tipărituri

15.000 - 100.000 xxxxxxx)

- Unelte

100 - 20.000

Obiectele cu valoare excepțională vor primi la suma maximă un spor între 10% - 500% aplicat la totalul sumei rezultate.

La clasificarea pe categorii de obiecte enunțată mai sus, se poate interveni, în eventualitatea că se va găsi necesar, în sensul indicării unor subdiviziuni, care să precizeze cât mai concret încadrarea obiectului într-o categorie sau alta.

Criteriile generale (orientative) pentru toate genurile categoriei "istorice" sînt următoarele: 1/ valoarea istorico-documentară; 2/ valoarea științifică; 3/ valoarea artistică; 4/ calitatea și complexitatea execuției tehnice; 5/ frecvență; 6/ starea de conservare; 7/ apartenența la un fond sau colecție..

La valoarea medie stabilită pentru categoriile de piese care intră în patrimoniul cultural se va adăuga, scade sau nu, o sumă anuală după cum urmează:

xxxx) Vezi criteriile bunurilor documentare. (Anexa nr.4)

xxxxx) Vezi criteriile bunurilor științifico-tehnice.

xxxxxx) Vezi criteriile bunurilor - carte. (Anexa nr.8)

La primele 4 criterii, pentru valoarea (calitatea) excepțională se va adăuga o sumă calculată în procente de pînă la 500%, pentru valoarea deosebită pînă la 100%; va rămîne la aceeași sumă (medie) pentru valorile medii; pentru valorile submedii se va acorda, eventual, sau scădea, o sumă în procente de pînă la 10%.

Pentru cel de al cincilea criteriu, se vor adăuga, scade sau nu, în funcție de frecvența bunurilor culturale date următoarele procente:

- pentru unicat pînă la + 100%;
- pentru piesele cu frecvență foarte rară, pînă la + 50%;
- piesele cu frecvență mică rămîn din punct de vedere al valorii la suma medie (nu se adaugă și nu se scade nici un procent);
- pentru piesele cu o frecvență mare se scade o sumă echivalentă cu 0 - 10% din valoarea medie.

În funcție de starea de conservare, la suma medie se va adăuga scade sau nu, următoarele procente:

- pentru starea de conservare optimă se va adăuga un procent de 20% + 100%;
- pentru starea de conservare bună se vor adăuga 10% - 50%;
- pentru starea de conservare medie nu se va adăuga și nu se va scade nimic;
- pentru starea de conservare rea se vor scade 10%. (nu în cazurile cînd avem de-a face cu un unicat sau o frecvență mică).

Pentru apartenența unui obiect sau a altuia la un fond unitar sau colecție unitară se va adăuga un procent de 10%.

Exemplu: Steagul din vremea lui Ștefan cel Mare, 1.500.

La valoarea medie de 5.000 lei se vor adăuga: 500% pentru valoarea istorico-documentară excepțională, 500% pentru valoarea științifică, 100% pentru valoarea artistică, 25% pentru complexitatea execuției tehnice, 100% (foarte rar); avînd starea de conservare mediocră nu se va adăuga și nu se va scade nimic; nu aparține unui fond sau unei colecții unitare.

NORME GENERALE DE EVALUARE A ARMAMENTULUI

=====

Criteriul esențial de evaluare a unei piese de armament de cea mai mare răspândire în luptă și anume sabia, spada, pumnalul, stiletul și baioneta ca arme albe, pușca, carabina, pistolul, pușca mitralieră, mitraliera și tunul (pe calibre și destinație) ca arme de foc, au la bază procesul tehnologic de făurire contemporan la prețul de cost din România.

La aceste categorii de arme evaluările după criteriul de mai sus se aplică la cele făurite în perioada care se plasează între a doua jumătate a secolului al XVIII-lea până astăzi.

La primul calcul astfel întocmit se adaugă un spor de 300 % pentru armele de mari personalități, 200 % pentru unicate și prototipuri, 100 % pentru rarități cu elemente tipologice deosebite (de exemplu: sabie cu țeavă de revolver). Se scade apoi de la 60 la 20 % uzura și lipsa unor piese componente ale armei (de exemplu: sabie sau spadă cu tăișul tocit, pușcă cu ulucul sau patru spart și rupt, lipsa unor piese componente ale armei sau defecțiuni în modul de funcționare a mecanismelor lor).

Pentru armele făurite în secolele XIV-XVIII criteriile de evaluare vor merge după prețul de cost al procesului tehnologic actual, raportat operației manuale la care se adaugă:

- a) sporul de vechime până la 500 % ;
- b) unicat, importanța documentară până la 300 % ;
- c) rarități, 100-200 %, frecvența 100-200 % ;
- d) realizare tehnică și artistică, 100-300 % și atelier - 100 % ;
- e) armurier 100 %.

La gradul de uzură se scade pe categorii până la 80 %.

ARMAMENTUL ALB

Felul armei	Datarea	Valoarea etalon
- Spadă	secolul al XV-lea	1000 - 12000
- Armura	secolul al XV-lea	3000 - 40000
- Coif	secolele XV - XVI	800 - 10000
- Arbaleta	secolele XV - XVI	1000 - 12000
- Arbalete	secolele XVII - XIX	1000 - 8000
- Mănuși de armură	secolele XV - XVII	100 - 1000
- Sabie de dragon	secolul al XVIII-lea	600 - 4000
- Sabie de cavalerie	secolul al XIX-lea	100 - 600
- Sabie de artilerie	secolul al XIX-lea	100 - 600
- Sabie de ofițer	secolul al XVIII-lea	200 - 2500
- Săbii de ofițer	secolele XIX - XX	150 - 3000
- Sabie indiană	secolul al XIX-lea	200 - 2000
- Sabie indoneziană	secolul al XIX-lea	200 - 2000
- Baionete	secolele XIX - XX	60 - 300
- Pumnale	secolul XX	80 - 300
- Pieptar cuirasă		400 - 4000
- Iatagane	secolele XVI - XVII	1000 - 12000
- Iatagane	secolele XVIII - XIX	800 - 10000
- Săgeți	secolele X - XVII	25 - 125
- Halebardă	secolul al XV-lea	800 - 8000
- Halebarde	secolele XVI - XIX	600 - 6000
- Pertuizănă	secolul al XV-lea	800 - 8000
- Pertuizane	secolele XVI - XIX	600 - 6000
- Sulițe	secolele X - XVI	200 - 1200
- Lănci	secolele X - XIX	150 - 1000
- Răpieră	secolul al XVI-lea	1000 - 6000
- Cămăși de zale	secolele X - XVI	1000 - 10000
- Stilet modern pentru toate armatele		300 - 600
- Pumnal iawanéz	secolul XVIII-XIX	600 - 1200
- Sabie modernă de trupă pentru toate armatele		250 - 400
- Toc pistol piele		150 - 350

Felul armei	Datarea	Valoarea etalon
- Pumnal	mijlocul sec. XIX	500 - 800
- Coif Zachetti		1000 - 2400
- Coif Morion		800 - 1500
- Sabie ofițer infanterie	secolele XIX-XX	
- Sabie trupă infanterie	prima jumătate a secolului al XIX-lea	500 - 1000
- Sabie marină și aviație		300 - 500
- Stilet marină, aviație și armata de uscat		150 - 300
- Sabie contemporană de ofițer		400 - 600

ARMAMENTUL DE FOC

Felul armei	Datarea	Sistemul de dare a focului	Valoarea etalon
1	2	3	4
Teavă de pușcă grea	prima jumătate a secolului al XV-lea	cu fitil	2000 - 20000
	a doua jumătate a secolului al XV-lea	- " -	2000 - 20000
	secolul al XVI-lea	- " -	1500 - 15000
Tun mic de mână	prima jumătate a secolului al XV-lea	- " -	3000 - 30000
	a doua jumătate a secolului al XV-lea	- " -	3500 - 25000
	secolul al XVI-lea	- " -	2000 - 20000
Archebuză sau muscheton	sfârșitul secolului al XV-lea	- " -	3000 - 30000
	prima jumătate a secolului al XVI-lea	- " -	2500 - 25000
	a doua jumătate a secolului al XVI-lea	- " -	2000 - 20000
	prima jumătate a secolului al XVII-lea	- " -	1500 - 10000
	după secolul al XVII-lea	- " -	1000 - 10000
	secolul al XVI-lea	mixtă cu fitil și cremene și roțiță	5000 - 50000
	a doua jumătate a secolului al XVI-lea	cu cremene și roțiță	4000 - 40000
	prima jumătate a secolului al XVII-lea	- " -	3000 - 35000
	a doua jumătate a secolului al XVII-lea	- " -	2500 - 30000
	secolul al XVIII-lea	- " -	2500 - 25000
	..//..		

1	2	3	4
- Pistol	a doua jumătate a secolului al XVI-lea	cu cremene și roțiță	5000 - 50000
	prima jumătate a secolului al XVII-lea	- " -	3000 - 30000
	a doua jumătate a secolului al XVII-lea	- " -	2500 - 25000
	secolul al XVIII-lea	- " -	2000 - 16000
- Pușcă	prima jumătate a secolului al XVII-lea	cu cremene (primitiv) "a chenapau"	3000 - 30000
	a doua jumătate a secolului al XVII-lea	- " -	2500 - 25000
	din secolul al XVIII-lea	- " -	2000 - 20000
- Carabină	din secolul al XVII-lea	- " -	3000 - 16000
	din secolul al XVIII-lea	- " -	800 - 8000
- Pistol	din secolul al XVII-lea	- " -	3000 - 30000
	din secolul al XVIII-lea	- " -	1500 - 15000
- Pușcă	din secolul al XVII-lea	cu cremene	1000 - 12000
- Pușcă sau flintă	din secolul al XVIII-lea	- " -	1500 - 10000
	de la sfârșitul secolului al XVIII-lea	- " -	1000 - 5000
	din prima jumătate a secolului al XIX-lea	- " -	800 - 3000
- Carabină	din a doua jumătate a secolului al XVII-lea	- " -	1500 - 10000
- Carabină sau muscheton	din secolul al XVIII-lea	- " -	800 - 8000
	din prima jumătate a secolului al XIX-lea	- " -	800 - 5000
- Pistol	din prima jumătate a secolului al XVII-lea	- " -	2000 - 20000
	din a doua jumătate a secolului al XVII-lea	- " -	2000 - 15000
	din secolul al XVIII-lea	- " -	1000 - 8000

1	2	3	4
	din prima jumătate a secolului al XIX-lea	cu cremene	600 - 3000
- Pușcă	din prima jumătate a secolului al XIX-lea	cu capsă	1000 - 5000
	din a doua jumătate a secolului al XIX-lea	- " -	800 - 5000
- Carabină sau muscheton	din prima jumătate a secolului al XIX-lea	- " -	1000 - 5000
	din a doua jumătate a secolului al XIX-lea	- " -	800 - 3000
- Pistol	din prima jumătate a secolului al XIX-lea	- " -	800 - 5000
	din a doua jumătate a secolului al XIX-lea	- " -	600 - 3000
- Arme (portative) cu încărcare pe la culată	din secolele XVI - XVIII.	cu cremene	3000 - 30000
- Tevi multiple	din secolele XV-XVII	cu fitil	5000 - 50000
- Arme de foc portative reglementare cu încărcarea pe la culată ("foc cu foc")	1800 - 1900	cu tabacheră	500 - 1500
		cu butoiș	500 - 1500
		cu bloc	600 - 2000
		cu închizător care culisează	500 - 2000
- Revolvere	1800 - 1900	cu simplă acțiune	800 - 3000
- Pistoale	1800 - 1900	cu percuție	500 - 2500
- Arme de foc cu repetiție (puști și carabine)	1850 - 1900	cu bloc	600 - 3500
	după 1900	cu închizător care culisează	600 - 2500
			500 - 1500
- Revolvere	1850 - 1950	cu dublă acțiune	600 - 2000
- Pistoale	1880 - 1950	automate sau semiautomate	600 - 5000
- Puști mitraliere	după 1900	- " -	1500 - 4000
- Mitraliere	1850 - 1950	- " -	3000 - 6000

1	2	3	4
- Grenade	secolele XVI-XVII		300 - 800
- Grenade	secolul XVIII-XIX		200 - 500
- Grenade	după 1900		80 - 300
- Ghiulele din piatră	secolele XV - XVII		80 - 200
- Ghiulele din metal	secolele XV-XVIII		60 - 250
- Proiectile	după 1850		80 - 500
- Gloanțe	din secolele XVI-XVIII		15 - 30
- Cartușe	după 1700		10 - 30
- Tocuri sau cor- nuri pentru praf de pușcă	din secolul al XVI-lea din secolul XVIII din secolul al XIX-lea		2000 - 8000 500 - 3000 100 - 300
- Tevi de tun	secolul al XVI-lea secolul al XVII-lea secolul al XVIII-lea după 1800		8000 - 80000 6000 - 60000 6000 - 50000 5000 - 50000
- Bombarde	secolul al XV-lea		8000 - 50000
- Tunuri (comple- te cu afet și roți)	după secolul al XVII-lea		20000 - 100000
- Piese de arti- lerie (complete)	după 1850	cu încărcare pe la culată	15000 - 200000

Valoarea armelor albe și de foc în lei, s-a stabilit pe baza consultării cataloagelor de prețuri, în valută, pe plan mondial, între anii 1970 - 1976.

NORME GENERALE DE EVALUARE A UNIFORMELOR SI ANEXELOR
DE UNIFORME

Criteriul de evaluare a unei uniforme de epocă sau actuală va porni de la costul maxim al metrajului folosit la confecționare la care se adaugă manopera. Pentru anexele de uniformă se va avea în vedere natura materialului și manopera.

La acest calcul se va adăuga un spor de :

- 500 % pentru uniformele sau piesele de uniformă care au aparținut marilor personalități.
- 300 % pentru unicate

Se scade apoi după gradul de uzură sau lipsa unor părți componente 50 - 80 % (uniformă purtată îndelung, ruptă, țesută, fără epoleți sau galoane, lampas, paspol, petlițe simple sau brodate).

Pentru uniforme mai vechi de prima jumătate a secolului al XIX-lea criteriile de evaluare vor fi aceleași la care se adaugă :

- sporul de vechime pînă la 500 %
- unicat pînă la 300 %.

[illegible]

A N E X A

Prețuri uniforme

Uniforme și piese anexă de uniformă	Valoarea etalon în lei
- Uniformă completă ofițer (caschetă, veston sau tunică, pantaloni, cămașe, cravată, cizme, bocanci sau pantofi) fără anexe.	5.000
- Uniformă completă trupă - fără anexe -	2.200
- Manta ofițer	2.800
- Manta trupă	1.500
- Emblema sau însemn brodat cu fir auriu	400
- Embleme metal	150 - 350
- Epoletă cu franjuri și broderie	500
- Epoletă treflă	300
- Epoletă din carton îmbrăcați în postav cu galoane și trese	120
- Epoletă din stofă cu galoane și trese	100
- Leduncă	350 - 450
- Centură fir	250 - 300
- Centură diagonală din piele	300
- Centură simplă din piele	150
- Centură cu cartușieră	250
- Cizme cu șanuri	650
- Bocanci	350
- Ghete	250
- Pantofi	200 - 300
- Dragon sabie	150 - 200
- port sabie (piele, metal, fir)	100 - 250
- Pintenii	150 - 250
- Porthart	400
- Toc revolver, pistol	250
- Șa (sec. XVII-XIX)	3.000 - 6.000
- Șa actuală tip englezesc	3.000
- Șa de trupă	2.000

CRITERII DE STABILIRE A VALORII NOMINALEA. BUNURILOR CULTURALE DIN CATEGORIA ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII

La stabilirea valorii nominale se vor acorda prețului de plecare contemporan procente de majorare conform următorilor indici:

a/ calitatea de unicat, semnificație istorică de document al evoluției științei și tehnicii în era noastră:

- pe plan național 300%
- pe plan mondial 500%

b/ gradul de complexitate al obiectului din patrimoniu, raportat la nivelul tehnic al perioadei respective: 0 - 50%

c/ frecvența mică pe plan mondial sau național:

- pe plan național 0 - 100%
- pe plan mondial 0 - 300%

d/ originea obiectului, semnificația, importanța și contribuția lui la dezvoltarea științei și tehnicii românești și mondiale:

- 0 - 300%

e/ materialele din care este realizat, tehnica de lucru folosită pentru confecționarea obiectului, raportat la perioada în care a fost fabricat:

- 0 - 50%

f/ gradul de integritate și starea de conservare a exponatului:

- ± 50%

g/ importanța didactică a exponatului în evoluția aparatelor înrudite ce servesc la demonstrarea unor legi sau fenomene:

- 0 - 50%

h/ caracterul memorial al exponatului (legat de o personalitate), fenomen istoric sau științific:

- 100% - 300%

i/ gradul de antichitate al exponatului:

- 0 - 75%

Dăm câteva exemple de evaluare în funcție de criteriile de mai sus și anume:

1/ Dinamul Edison fabricat de Edison în 1883, după proiectul propriu. Caracteristici: 25 CP, U = 110 V.

S-a asimilat cu o mașină de curent continuu construită în cadrul M.I.C.M. tip SSTH de 20,6 kW, 620 rot./min., 1944, valoare 31.530. La această valoare se adaugă sau se scade valoarea funcție de criteriile astfel:

- Valoarea exponatului	31.530 +
+ 300% conform criteriului a	94.590
+ 20% conform criteriului b	6.306
+ 10% conform criteriului d	3.153
+ 50% conform criteriului e	15.765
+ 50% conform criteriului f	15.765
+ 50% conform criteriului g	15.765
+ 10% conform criteriului i	3.153
+ 300% conform criteriului h	<u>94.590</u>
Total valoare dinam Edison =	280.616

2/ Generatorul de curent continuu tip Brush, fabricat în 1876 de Ch.Brush, firma International Electric Company Limited Machine nr.62. A furnizat curent continuu la 68 V și 80 A pentru iluminatul orașului New York, SUA, după care a fost adus și instalat la prima centrală electrică din București. S-a folosit pentru iluminatul grădinii palatului regal, exteriorul Teatrului național, grădinii Cișmigiu și Palatului Cotroceni.

Pentru reevaluare s-a asimilat cu un grup Ward Leonard tip GW₂, 4,6 kW, 1000 rot./min. - 230 V - valoare 15.880 lei.

Această valoare conform criteriilor amintite se corectează astfel:

- Valoarea exponatului	15.880 lei +
+ 500% conform criteriului a	79.400
+ 50% conform criteriului b	7.940
+ 10% conform criteriului d	1.588
+ 20% conform criteriului e	3.176
- 5% conform criteriului f	794
+ 500% conform criteriului h	77.640
+ 50% conform criteriului i	<u>7.940</u>
Total valoare =	163.564

3/ Automobilul aerodinamic Aurel Persu, construit după proiectele sale în 1922. Caracteristici: 40 CP, 3000 rot./min., 4 timpi aprindere prin magnetou, 4 viteze și viteză de mers înapoi, 70-100 kw/h.

Pentru reevaluare s-a asimilat cu un autoturism Dacia ~~1100~~ la o valoare medie de 60.000 lei.

La această valoare se adaugă sau se scad coeficienții conform criteriilor de mai sus.

- Valoare exponat	60.000 lei
+ 500% conform criteriului a	300.000
+ 50% conform criteriului b	30.000
+ 300% conform criteriului d	180.000
+ 20% conform criteriului e	12.000
- 10% conform criteriului f	6.000
+ 100% conform criteriului g	30.000
+ 300% conform criteriului h	180.000
+ 75% conform criteriului i	<u>45.000</u>
Total valoare reevaluată =	1.023.000 lei

CRITERIILE DE STABILIRE A VALORII NOMINALE A BUNURILOR CULTURALE
DIN CATEGORIA DOCUMENTELOR, FOI VOLANTE SI DOSARE CONSTITUITE⁺)

secol	ori-+++) ginal	copie++)	Persoana de la care provine	Material din care este con- fecționat	Informa- ție +++) istorică	Frec- vențe	Valoare artistică	Semne de vali- dare	Apartenen- ța la fond de con- sau colec- ție perso- nală	Starea de con- servare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1200- 1300	100.000	5.000	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%
1301- 1400	70.000	3.000	"	"	"	"	"	"	"	"
1401- 1450	40.000	2.000	"	"	"	"	"	"	"	"
1451- 1500	20.000	1.500	"	"	"	"	"	"	"	"
1501- 1550	10.000	1.000	"	"	"	"	"	"	"	"
1551- 1601	8.000	800	"	"	"	"	"	"	"	"
1602- 1650	7.000	700	"	"	"	"	"	"	"	"
1651- 1700	5.000	500	"	"	"	"	"	"	"	"
1701- 1750	2.000	300	"	"	"	"	"	"	"	"
1751- 1800	1.000	200	"	"	"	"	"	"	"	"

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1801-1850	800	100	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%
1851-1900	500	50	"	"	"	"	"	"	"	"
1901-1940	100	20	"	"	"	"	"	"	"	"

- +) La evaluarea documentelor din fonduri și colecții se va avea în vedere cantitatea în metri liniari, rolul instituției în sistemul de stat (central sau local), dacă este sau nu selecționat după instrucțiuni. Evaluarea se va face pe număr de dosare totalizându-se pe fonduri sau colecții. (0,50 sau 1 leu pe pagină).
- ++) La copii nu se adaugă nimic, cu excepția celor autentificate expres de o instituție (10%). Prevederea nu se aplică copiilor de epocă autentificate, considerate ca documente unice.
- +++) Sumele înscrise reprezintă baza de evaluare căreia i se adaugă cele rezultate din însumarea procentajelor.
- ++++) La evaluarea documentelor cu o informație istorică amplă sau cu o semnificație deosebită, (f.deosebită) sau excepțională bazele de plecare pt.calculul valorii pot să atingă valorile maxime (col.II cronologie 100 - 100.000), indiferent de datarea documentului. De asemenea, valoarea documentelor cu o informație excepțională și cu o vechime - raritate, care prezintă totodată o importanță pe plan universal, va fi calculată prin adăugarea unui procent de 100-500% față de valoarea maximă de bază din prezenta (140.000).

CRITERII DE STABILIRE A VALORII NOMINALE A
BUNURILOR CULTURALE DIN CATEGORIA
ETNOGRAFIE SI ARTA POPULARA

In aprecierea valorii obiectelor de orice categorie se pleacă de la valoarea obiectelor similare care se găsesc în comerț la UCECOM, Fondul plastic sau Consignația. In acest sens, pentru următoarele categorii de obiecte se admit valorile de bază de mai jos:

- scoarțe	1.000 lei mp
- pictură pe sticlă	2.000 lei buc.
- port (cămăși)	2.000 lei buc.
- port, textile	1.000 lei buc - în funcție de piesă
- textile interior	preț magazin UCECOM
- obiecte din lemn	preț meșteri populari
- ceramică	200 lei sau prețul unei copii UCECOM sau Fondul plastic

La aceste valori s-au adăugat următoarele procente:

- valoare artistică	50 - 100%
- valoare istorică	0 - 50%
- valoare documentar-memorială	0 - 30%
- vechime	50 - 100%
- frecvența	0 - 100%
- starea de conservare	0 - 30%

CRITERII DE STABILIRE A VALORII . . . NOMINALE A . . .
BUNURILOR CULTURALE DIN CATEGORIA ARTA

A. ARTA VECHIE ROMANEASCA

I. Valorile nominale ale bunurilor din patrimoniul cultural național - opere de artă veche românească - se stabilesc ținându-se cu precădere seama că ele sînt opere de circulație și valoare nu numai națională ci și internațională.

Înțelegem prin aceasta faptul că operele de artă veche românească sînt administrate și prețuite nu numai în țara noastră ci și în alte țări și că prețurile de achiziție de pe piața internațională sînt deseori mai mari decît cele de pe piața internă (în medie, în țările capitaliste europene, spre exemplu de 10 pînă la 50 ori mai ridicate).

II. Valorile nominale ale bunurilor din patrimoniul cultural național - opere de artă veche românească - se stabilesc în primul rînd pe criteriul valorii artistice. Se adaugă, după caz, valoarea istorică, documentară, memorială.

III. Valorile nominale ale bunurilor din patrimoniul cultural național - opere de artă veche românească - se stabilesc și în funcție de:

- 1/ Genurile operelor de artă (broderia este de cele mai multe ori de mai mare valoare decît icoanele, icoanele decît - spre pildă - ceramica etc.)
- 2/ Cunoașterea autorului, școlii, datei de execuție. Realizarea în ateliere locale. Produse de import.
- 3/ Materialul din care sînt executate (platină, aur, argint, argint-aurit, titlul lor), metal comun, pietre prețioase (carate), semiprețioase, imitații.
- 4/ Frecvență. Unicat, produs de serie (turnare, ștanțare) etc.
- 5/ Vechime.
- 6/ Stare de conservare. Adăosuri, transformări, restaurări.
- 7/ Participări la expoziții interne sau internaționale. Cuprinderea lor și aprecierea ca atare în circuitul cunoașterii publice și științifice naționale și internaționale.

IV. Pentru stabilirea valorilor nominale ale operelor de artă veche românească se ia în considerație - orientativ - și piața internațională a schimbului de valori artistice.

x

x x

Se înscriu următoarele valori pentru genurile de opere de artă veche românească:

1/ Pictură tempera pe lemn

sec.XIV-XVI	între 400.000 - 600.000 lei
sec.XVII	între 200.000 - 400.000 lei
sec.XVIII	între 50.000 - 200.000 lei
sec.XIX	între 5.000 - 50.000 lei

Pentru valoarea istorică se adaugă un procent de 0-50%

Pentru valoarea documentară se adaugă un procent de 0-25%

Pentru valoarea memorială se adaugă un procent de 0-25%

Pentru autor, dată, se adaugă un procent de 0-25%

Pentru tema iconografică se adaugă un procent de 0-25%

Pentru ferecături de epocă din metal prețios se adaugă un procent de 50-100%

Pentru starea de conservare a lucrării sau părții originale din lucrare se adaugă sau se scade un procent de 0-50%.

(Procentele respective se adaugă prin asimilare și la celelalte genuri de opere de artă veche românească).

2/ Pictură ulei pe lemn (sau pânză)

sec.XVIII	între 25.000 - 50.000 lei
sec.XIX	între 5.000 - 25.000 lei

3/ Pictură murală decupată

sec.XII-XIV	între 600.000 - 1.000.000 lei
sec.XV-XVI	între 400.000 - 600.000 lei
sec.XVII	între 200.000 - 400.000 lei
sec.XVIII	între 50.000 - 200.000 lei
sec.XIX	între 25.000 - 50.000 lei

(Avem în vedere și diferențierile ce trebuie făcute ca și la pictură tempera pe lemn, sau ulei pe lemn sau pânză, dintre portrete și compoziții.)

4/ Sculptură piatră

sec.VI-XIV	între 400.000 - 600.000 lei
sec.XV-XVI	între 200.000 - 400.000 lei
sec.XVII	între 100.000 - 200.000 lei

=/-

sec.XVIII între 20.000 - 100.000 lei

sec.XIX între 10.000 - 50.000 lei

Valoarea lucrărilor păstrate fragmentar se reduce pînă la 10% din valoarea minimă propusă.

5/ Sculptură lemn

sec.XIV-XVI între 400.000 - 1.000.000 lei

sec.XVII între 200.000 - 800.000 lei

sec.XVIII între 50.000 - 500.000 lei

sec.XIX între 5.000 - 100.000 lei

Diferențierile mari în cadrul aceluiași epoci se justifică prin existența sau lipsa elementelor picturale sau a policromiilor decorative, prin natura lucrărilor (într-un fel este evaluată o tîmplă și altfel un sfeșnic împărătesc) etc.

Valoarea lucrărilor păstrate fragmentar se reduce pînă la 10% din valoarea minimă propusă.

6/ Argintărie⁺ (a se vedea numismatica și metale prețioase ca bază de calcul)

sec.VI-XIV între 100.000 - 5.000.000 lei

sec.XV-XVI între 100.000 - 2.500.000 lei

sec.XVII între 100.000 - 1.500.000 lei

sec.XVIII între 50.000 - 1.000.000 lei

sec.XIX între 10.000 - 1.000.000 lei

Diferențierile mari în cadrul aceluiași epoci se justifică prin calitatea (platină, aur, argint, argint-aurit) și titlul metalului prețios prin existența pietrelor prețioase, prin existența - sau lipsa - semnelor de meșteri etc.

În cazul lucrărilor păstrate fragmentar, valorile se reduc pînă la 25% din valoarea minimă propusă.

7/ Podoabe metal prețios⁺ (a se vedea numismatica)

sec.VI-XIV între 50.000 - 5.000.000 lei

sec.XV-XVI între 40.000 - 1.000.000 lei

sec.XVII între 30.000 - 500.000 lei

sec.XVIII între 10.000 - 500.000 lei

sec.XIX între 5.000 - 500.000 lei

Valorile nominale au în vedere piese obișnuite dar și piese de excepție, singulare (paftaua de la Argeș) sau garnituri.

8/ Feronerie, bronzuri, aramă, cositor etc. (incluse categ. cu valori ist.)

sec.VI-XIV între 10.000 - 500.000 lei

sec.XV-XVI între 10.000 - 300.000 lei

sec.XVII între 5.000 - 200.000 lei

⁺) valori orientative

-/-

sec.XVIII	intre	2.500 -	100.000 lei
sec.XIX	intre	1.000 -	75.000 lei

9/ Broderii

sec.XII-XIV	intre	10.000 -	10.000.000 lei
sec.XV-XVI	intre	10.000 -	8.000.000 lei
sec.XVII	intre	10.000 -	5.000.000 lei
sec.XVIII	intre	10.000 -	2.500.000 lei
sec.XIX	intre	5.000 -	500.000 lei

Diferențierile mari în cadrul aceluiași specii se justifică prin păstrarea în întregime sau doar fragmentară a broderiilor, prin dimensiunile lor, prin subiect (compoziție, portret etc.).

10/ Tesături

sec.XII-XIV	intre	10.000 -	1.000.000 lei
sec.XV-XVI	intre	10.000 -	800.000 lei
sec.XVII	intre	8.000 -	500.000 lei
sec.XVIII	intre	5.000 -	250.000 lei
sec.XIX	intre	1.000 -	100.000 lei

Diferențierile justificate la fel ca la broderii.

11/ Costume

sec.XIV-XVI	intre	100.000 -	5.000.000 lei
sec.XVII	intre	50.000 -	2.500.000 lei
sec.XVIII	intre	25.000 -	1.000.000 lei
sec.XIX	intre	10.000 -	250.000 lei

Diferențierile justificate la fel ca la broderii.

12/ Manuscrise cu valoare artistică⁺ (vezi criteriile carte (A.8))

sec.X-XIV	intre	100.000 -	5.000.000 lei
sec.XV-XVI	intre	100.000 -	3.000.000 lei
sec.XVII	intre	50.000 -	2.000.000 lei
sec.XVIII	intre	25.000 -	1.000.000 lei
sec.XIX	intre	5.000 -	500.000 lei

Diferențierile mari în cadrul aceluiași specii se justifică prin existența - sau lipsa - miniaturilor, prin ferecături sau legături de epocă, prin însemnări, autografe, prin însemnări ulterioare etc.

13/ Ceramică, sticlă

sec.VI-XIV	intre	5.000 -	75.000 lei
sec.XV-XVI	intre	5.000 -	30.000 lei
sec.XVII	intre	2.500 -	25.000 lei
sec.XVIII	intre	1.000 -	25.000 lei
sec.XIX	intre	500 -	10.000 lei

⁺) valori orientative

=/-

B. ARTA ROMANEASCA MODERNA SI CONTEMPORANA

Criteriile pe baza cărora pot fi stabilite valorile nominale ale bunurilor culturale din categoria artă plastică.

a.- Fără îndoială că pentru o operă de artă principalul element care trebuie luat în considerare este valoarea ei artistică. Această valoare însă, poate include în ea și alte noțiuni ca aceea de valoare istorică, documentară sau memorială. O valoare artistică poate însuma una sau chiar toate celelalte trei semnificații semnificate mai sus tot așa cum o operă de artă poate avea la un moment dat o mai mare importanță sub aspectul istoriei de artă, pentru care merită să fie inclusă în patrimoniul național.

Înțelegem deci prin valoare istorică importanța pe care o poate dobîndi o operă în cadrul evoluției istoriei de artă, stînd la baza unui gen (ex. peisaj, natură moartă, alegorie, portret etc.) sau a unui curent artistic a cărui dezvoltare a impulsionat-o. Proveniența, ca și autorul operei poate avea semnificație istorică dacă contribuie la conturarea sau dezvoltarea unei perioade în istoria de artă.

Înțelegem prin valoare documentară interesul documentar pe care-l poate stîrni o operă expusă în cadrul unei expoziții internaționale sau naționale semnificative pentru cursul evolutiv al artei, ori făcînd parte dintr-o colecție cunoscută mai ales dacă aceasta a fost dispersată între timp. Tema abordată poate avea semnificație documentară. La fel autorul, dacă a făcut parte dintr-o grupare artistică cunoscută, a îndeplinit funcții în cadrul grupării sau a contribuit la dezvoltarea învățămîntului artistic.

Valoarea memorială se referă la proveniența și este operantă în măsura în care obiectul artistic a aparținut unui personaj sau instituții importante în ansamblul vieții social-politice și culturale românești.

De precizat însă că cele trei semnificații: istorică - documentară - memorială trebuie raportate mereu la semnificația artistică și subordonate acesteia.

b.- Autorul operei (atelier, școală) constituie de asemenea unul din elementele principale în stabilirea unei valori nominale, de cota lui pe piața schimbului de opere depinzînd în mare măsură evaluarea creației sale. Observația are în vedere epoca de la Renaștere spre zilele noastre cînd individualitatea creatorului a devenit conștientă de sine și s-a manifestat ca atare.

c.- Intr-o proporție inversă "frecvența" reprezintă o noțiune mai puțin esențială pentru artă, știut fiind că un autor are o putere de creație limitată prin forța lucrurilor de existența lui biologică. În cazul meșteșugului - fie el chiar și artistic - transmis din tată în fiu, din generație în generație, apare noțiunea valorii de "prototip" în raport cu seria rezultată din producerea lui, în timp ce la artă - așa zis majoră - numai în cazul sculpturii și al gravurii se poate pune o atare problemă, dacă este vorba de multiplicare prin mijloace ajutătoare. Este și cazul artelor decorative care nu intră în sfera referatului nostru.

1.- Valoarea artistică cu subordonatele sale: istorică, documentară, memorială.

2.- Autor (atelier, școală)

3.- Vechime

4.- Frecvență

5.- Stare de conservare

Pentru stabilirea valorilor nominale, autorul operei reprezintă un indiciu tot așa de important ca și realizarea artistică, numele lui fiind acela care determină cota de circulație la nivelul pieței de schimb. În funcție de importanța autorului există următoarele patru categorii de încadrare:

A.- Autor de valoare internațională

B.- Autor de valoare națională

C.- Autor de valoare zonală

D.- Autor de valoare locală

A.- Autor de valoare internațională. În această categorie pot intra atât artiștii care au o cotă de circulație pe piața mondială cât și acei artiști care pot fi asimilați, dată fiind încadrarea lor în diferite curente sau școli apusene de artă.

Baza unei atari asimilări o poate da bibliografia străină de artă. Cele mai recente publicații ale unor autori străini au extins fenomenul istoriei de artă europene introducând în sfera interesului lor și artiști români care au activat și au contribuit la consolidarea sau expansiunea unor orientări artistice.

Artiștii români care și-au creat un renume în străinătate, au făcut parte din școli sau grupuri artistice cunoscute expunând împreună cu artiștii pe care istoria de artă europeană îi citează ca personalități, au opere în colecții de artă străine, renumite,

pot fi asimilați cu artiștii grupului lor chiar dacă nu au încă o valoare de circulație pe piața mondială. Lor li se vor adăuga artiștii români de înaltă ținută artistică, consemnați în publicații care tratează despre școala românească, ca Aman, Luchian, Paciurea, Petrascu etc., ale căror opere vor fi apreciate prin asimilare. La evaluarea lor funcționează criteriile propuse pentru celelalte categorii, adăugându-li-se cote maximale pentru valoarea artistică și autor.

B.- Autor de valoare națională. Vor fi trecuți artiștii expuși ca regulă în cadrul muzeului național de artă și în celelalte muzee de acest profil, considerați importanți pentru școala românească dar fără putere de circulație mondială în momentul de față. În această categorie vor intra pictorii "primitivi" adică cei care au început procesul de laicizare a artei românești, ca și majoritatea artiștilor secolului al XIX-lea și ai primei jumătăți a secolului XX.

C.- Autor cu valoare zonală. Se au în vedere artiștii importanți pentru o zonă a țării cum sînt pictorii școlii bănățene sau artiștii școlii de la Baia Mare. De asemenea pictori ca G.Popovici sau Al.Pop, foști directori ai școlii de belle arte de la Iași și Cluj care au condus concomitent și pinacotecile zonelor respective. Sau pictori ca Epaminonda Bucevski important pentru nordul Moldovei și Hans Eder pentru Transilvania etc.

D.- Autor cu valoare locală. Acei artiști care nu s-au putut impune pe plan național sau zonal dar care au desfășurat o activitate artistică și au ajutat la dezvoltarea interesului local pentru artă (ex. Gh.Chițu-Graiova, N.Enea-Bacău etc.).

Pentru stabilirea valorilor nominale ale operelor de artă se ia în considerare orientativ piața internațională a schimbului de valori artistice atunci cînd este cazul unor nume de circulație mondială sau care pot fi asimilate pe baza considerentelor de mai sus.

Celelalte categorii se evaluează conform pieței interne, avîndu-se în vedere - fără îndoială - și prețurile Consignației sau ale Fondului plastic dar mai ales experiența rezultată în urma activității comisiei de achiziții. Izvorită din această experiență de lucru, propunerea ... vizează următoarele cote de evaluare pentru calitatea artistică, la care pot fi adăugate sau scăzute procente, în funcție de celelalte criterii ce concurează la fixarea

valorii nominale a unei opere de artă, astfel:

- Pentru opere asimilate valorilor internaționale 100.000 - 500.000
- Pentru opere de valoare națională 20.000 - 100.000
- Pentru opere de valoare zonală 10.000 - 50.000
- Pentru opere de valoare locală 5.000 - 20.000

În cazul în care se apreciază că valoarea artistică a unei opere este excepțională, sumele se dublează.

În toate cazurile se vor avea în vedere și celelalte calități ale operei de artă, pentru care se adaugă procente după cum urmează:

- Pentru valoare istorică se poate adăuga un procent de 0 - 50%
- Pentru valoare documentară se poate adăuga un procent de 0 - 25%
- Pentru valoare memorială se poate adăuga un procent de 0 - 25%
- Pentru vechime se poate adăuga un procent de 0 - 100%
- Pentru frecvență se poate adăuga un procent de - 50 + 50%
- Pentru stare de conservare se poate adăuga un procent de - 50 + 50%

În cazul "frecvenței", procentul în minus se va aplica mai ales sculpturilor în material definitiv, existente în mai multe exemplare, de la exemplarul trei în sus, cu condiția ca acestea să fie turnate în timpul vieții artistului, altfel fiind considerate copii.

I. Valori de bază pentru pictura de artă străină:

1. Capodopere, unicate (ex. Rembrandt-Vămap implorind iertare Esterei; El Greco-Logodna fecioarei), între 30.000.000 - 70000000 lei;

2. Lucrări de mare valoare artistică - recunoscute ca stare pe plan internațional (ex. Antonello de Messina-Răstignirea; Hans Memling - Portret de femeie rugându-se; Lorenzo Lotto-Sfântul Ieronim în meditație), între 5.000.000 - 10.000.000 lei;

3. Lucrări cu valoare artistică deosebită, de asemenea recunoscute ca stare pe plan internațional (ex. Iacob Jordaens-Vere Philips Wouwerman-Podul de lemn; José Antolinez - Extazul Sfintei Magdalena; Alonso Cano - Cristos la stolp; Anonim german-început sec. XVI-Răstignirea), între 800.000 - 3.000.000 lei.

4. Lucrări cu valoare artistică - muzeală care nu pot fi excluse din expunerea permanentă (ex. Klaes Molenaer - Piesaj de iarnă; Ludolf Bachhuysen-Marină; Școală dunăreană - început. sec. XVI-Botezul Sfintei Ecaterina; Othon Friesz-Vedere din port; Vla-minck-Peisaj cu câpițe; între 20.000-100.000 lei.

5. Lucrări cu valoare artistică muzeală - importante pentru școli naționale - expozabile (ex. Lebourg Albert-Stredă; Le Gout Gérard Fernand - Piață în Bretania; Maurice Barraud-Balconul; Anonim flamand, sec. XVII-Flora; Hans Deiregger-Copil dormind) între 5.000 - 25.000 lei.

6. Lucrări cu valoare documentară (ex. Școala lui Paolo Veronese - Hermes, Herse și Aglauros - copie veche; Anatol Paul Ray sec. XIX - Peisaj; Jules Rozier, sec. XIX - Peisaj), între 500 și 5.000 lei.

II. Valori de bază pentru sculptură străină:

1. Capodopere, unicate (-nu avem în țară. n.b.)

2. Lucrări de mare valoare artistică - unicate și replici (Emile Antoine Bourdelle - Portretul lui Anastase Simu; Emile Antoine Bourdelle - Pomona; Auguste Rodin - Vîrsta de bronz; Herny Moore - Încleștare), între 200.000 - 1.000.000 lei.

3. Lucrări cu valoare artistică - muzeală-unicate, replici (ex. Antoine Bérauld, Monument funerar; Alexandrian Fălcoianu-Carrier Belleuse - Portret de femeie; David d'Angers-Ambroise Paré), între 15.000 - 80.000 lei.

4. Lucrări cu valoare artistică, expozabile, replici, reduceri, copii - între 1.000 - 20.000 lei;

./.

D.

Pentru stabilirea criteriilor de evaluare a pieselor de artă decorativă, în special europeană, să fixeze următoarele criterii generale și specifice, ținând seama de caracterul complex al diferitelor genuri (textile, lemn, metal, ceramică, sticlă, miniaturi pe fildeș, etc.).

I. Criterii generale

1. - Valoarea artistică ce însumează condițiile de realizare calitatea concepției și execuției, forma, decorul, modelul, proporții, armonii, analogii și influența stilistică și compoziționale.

2. - valoare documentară, însumând stilul, epoca (vechimea, centrul de producție, autorul, marca de autenticitate, de comanditar, de datare, frecvență, calități tehnologice speciale legate de momentul saltului calitativ, copia după peise de valoare; unicat sau piese produse în serie.

3. - valoare intrinsecă, constând din materialul de execuție, calitatea și cantitatea acestuia (metal, pietre), dimensiuni, grad de dificultate al execuției.

4. - valoarea documentar-istorică indicată de proveniență inițială schimbările ulterioare de posesor, importanța politico-culturală a posesorilor respectivi, consemnarea unor anumite evenimente prin scenele reprezentate, înscricții.

5. - valoarea în funcție de existența, în parte sau în totalitate, a pieselor ce formează garnituri de mobilier, cicluri de tapiserii, servicii de ceramică, sau metal, etc., (o piesă singulară, o garnitură, o piesă izolată dintr-o garnitură, sau garnitură incompletă).

6. - valoarea în funcție de: păstrarea integrității inițiale a piesei, de starea de conservare (bună, mediocră, deteriorată) și de modul în care au fost executate eventualele restaurări (realizate cu elemente de epocă sau noi).

7. - valoarea în funcție de cota internațională, vizînd cataloage de prețuri, licitații.

8. - valoarea în funcție de evaluări contemporane a lucrărilor de artă decorativă făcute de consignație, U.A.P., Fond Plastic, Cooperatife artizanale, fabrici.

./.

II. Criterii speciale

1. - trepte de valorificare în funcție de valoarea documentar artistică și istorică a lucrărilor.

2. - piese de valoare universală reprezentând apogee ale creației unor artiști, școli naționale.

3. - piese reprezentative pentru o anumită arie de civilizație sau zonă geografică (raportate la creația europeană) americană, etc.).

4. - piese reprezentative pentru școlile naționale de creație, ținându-se seama în acest caz și de frecvența fenomenului în raport teritoriul patriei noastre.

5. piese de valoare artistică și documentară curentă, destinate a întregi fondul muzeal în vederea valorificării reprezentative a procesului creator, sistematic, pe școli și curente.

6. - piese cu caracter strict documentar, deși de valoare artistică relativă, legate de cunoașterea relațiilor cultural-artistice.

Tapiserii și covoare

Se apreciază în special starea de conservare, calitatea artistică, vechimea, motivele decorative, dacă sînt specifice pentru areal sau școli, dimensiuni, autorul - raritatea.

Pentru opere de valoare excepțională se acordă valori între 200.000 și 500.000 lei.

Mobilier

Pentru piesele de mobilier, raritatea pieselor, calitatea lemnului, execuția sculpturii, armonia proporțiilor, tipicitatea decorului - pentru un anumit stil, prezența bronzului, a marchetăriei, semnătura meșterului, păstrarea tapiseriei, auriturii sau picturii inițiale, precum și starea generală de conservare, sînt factori care duc la ridicarea prețului.

Pentru piesele din metal prețios, executate de meșteri cunoscuți, valoarea crește cu 20-100% pornind de la valoare intrinsecă.

CRITERII DE STABILIRE A VALORII MONETARE AL
BUNURILOR CULTURALE DIN CATEGORIA STIINTELOR NATURII

A. Geologie - mineralogie, paleontologie

Categoria de minerale	Necristalizat (funcție de greutate)	Cristalizat + (funcție de greutate)	Cristalizat ++ (funcție de greutate)	Obs
1. Minerale comune	20-100 lei	100-3000	200-10000	
2. Minerale rare	50-200 lei	100-5000	300-15.000	
3. Minerale foarte rare	500-2000 lei	700-7000	1000-20.000	
4. Minerale descrise pentru prima dată în R.S. România	500-2000 lei	700-7000	1000-20.000	
5. Minerale de valoare deosebită	3 - 5 mm. 1000 - 3000	5-10 mm. 3001-10.000	peste 10 mm. 10.001-20.000	

N.B.

1. Minerale comune: Cuarț, Calcit, Calcopirită, Pirită, Galenă, Blendă, Limonit, Aragonit, Magnetit, Marcasită, Pirolusit, Psilomangan, Muscovit, Pidotit, Pirotină, Talc etc.

2. Minerale rare: Baritină roșie, Realgar, Stibină, Beril, Berthierit, Bournonit, Boulangerit, Brochantit, Ceruzit, Citrin, Hematit, Jamesonit, Celestină, Malachit, Mispichel, Molibdenit, Piromorfit, Tetradrit, Tremolit, Granați etc.

3. Minerale foarte rare: Adamit, Minerale de aur și argint, argint și aur nativ, Cronstedtit, Crocoit, Cupru nativ, Inesit, Kungit, Miargirit, Pirargirit, Prousttit, Monazit, Minerale de uraniu, Natrolit, Montronit, Turmalina, Chihlimbar etc.

4. Minerale descrise pentru prima dată în R.S. România: Andorit, Ardealit, Cziklovait, Capnicit, Dognacskaite, Felsobanyit, Fizelyit, Fulöppit, Hoernesit, Klebelsbergit, Kotoit, Krennevit, Lotrit, Ludwigit, Magnesiolaumontit, Muthaminit, Nagejagit, (Săcărimbit), Petzit, Pseudobrookit, Rezbanyt, Rodecrozit, Rumanit, Semseyt, Sterrettit, Stutzit, Szmikit, Szaszelyt, Telur, Telurit, Tremolit, Veszelyt, Warkhait, Monomedit, Zinkfauserit.

./.

5. Minerale de valoare deosebită (din străinătate, din țară, cu dimensiuni și cristale de forme deosebite, pietre prețioase și semi-prețioase): Diamant, Rubin, Safir, Smaragd, Opal, Topaz, Ametist, Turcoaz, Agat, Calcedonit, Corindon, Rodocrozit, Nefrit.

6. Meteoriti	3-10 g.	11-100 gr.	101-500 g.	peste 500 g	Din
	70-100 lei	150-500 lei	501-2000	2001-10000	alte țări
					500-15.000 le

CATEGORIA DE PIESE ZOOLOGICE etc.	Valoarea de bază ¹⁾	Val. științif. documentară		Monument al naturii în R.S.R.	Lista Roșie (Ocrotire internațională)	Raritate	Endemism	Proveniență geografică	Indepărtată	Valoare istorică, proveniență, vechime	Mărimere frumusețe	Starea de conservare	Unicate mondiale	Observații
		Holotip (lectotip protip)	Alotip											
<u>Animale actuale</u>						25	100				30			
Manifere mici	100	3000	2000	1000	500	300%	200%	300%	100%	100%	50%	30%	100%-500%	
Manifere mari	500-5000	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"		
Păsări	100-500	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"		
Pești-Amfibieni-Reptile	50-2000	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"		
Faună oceanică nevertebrate	50-2000	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"		
Insecte	25-500	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"		
Moluște	25-500	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"		
Alte nevertebrate	25-500	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"		
<u>Animale fosile</u>														
Vertebrate mari	1000-10000	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"		
Vertebrate mijlocii	200-2000	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"		
Vertebrate mici	50-1000	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"		
Nevertebrate	30-300	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"		
<u>Diorame</u>	15000-30000 ²⁾	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"		

1) In cazuri excepționale piesele pot avea o valoare de bază mai ridicată, ce se va stabili în comisia de achiziție a muzeului. Pentru piesele care fac obiectul unui comerț internațional, urmează să fie consultate cataloagele sau listele de prețuri la zi.

2) Valori cumulate + pictură + mulaje.

- 60 -

PUMPERnick SCARLETT

Plante superioare, D.Grecescu, D.Brândăa, I.Prodan, Gușuleac etc.)

木 果

CATEGORIA DE PIESE PALEONTOLOGICE	VALOAREA DE BAZA (mulaie, pise, izolati, schelete intregi)	VALOARE STIINTIFICA DEOSEBITA				RARITATE, IMPORTANTA BIOSTRATIGRAFICA				POZITIE GEOGRAFICA INDEPARTATA	VALOARE ISTORICA	STARE DE CONSERVARE U	Obs.
		GENHOLOTIP	HOLOTIP LECTOTIP NEOTIP SINTIP	PARATIP	POZITIA IN SCARA GEOCRONOLOGICA								
					PROTEROZOIC	PALEOZOIC	MESOZOIC	NEOZOIC					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Animale fosile si actuale	Per numar de inv.	5000	3000	100- 1000	1000	200- 300	100- 150	10- 50	100%	50- 100%	10- 50 %		
PROTOZOA (Rhizoflage- llata Ciliata)	5-25	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
PORIFERA	5-100	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
COELENTERATA (Hydrozoa, Scyphozoa, Anthozoa)	5-100	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
ANNELIDA	5-50	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
BRUZOZA	5-50	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
BRACHIOPODA	5-50	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
POGONOPHORA	5-200	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
MOLLUSCA Amphineura, Scaphopoda, Bivalvia Gastropoda, Cephalopoda)	5-200	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
ARTHROPODA Trilobitoidea, Merostomata, Crustacea Insecta	5-300	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
ECHINODERMATA Cystoidea, Edrioasteroidea Blastoidea Crinoidea, Asterozoa, Echinoidea	5-100	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
STOMOCHORDATA Pterobranchiata Graptolithina	5-300	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
CHORDATA	PISCES Agnatha Placodermi)	5-500	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
	AMPHIBIA	50-10000	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
	AVES	50-10000	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
	REPTILIA	50-10000	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
	MAMMALIA	50-10000	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
BIOCHIFFE	5-200	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
PLANTE FOSSILE Thallophyta Nematophyta Bryophyta Psilophyta Lepidophyta Arthrophyta Gymnospermae Angiospermae	5-300	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		

Criterii de stabilire a valorii nominale - categoria publicații-tipărituri sau alte forme de imprimate

(Cărți - de la cartea manuscris la cartea imprimată prin orice procedeu; albume, atlase-hărți, stampe, foi volante, ziare, reviste și alte seriale; alte materiale sau mijloace audiovizuale: discuri, casete video, diafilme etc.).

Criterii

- Valoarea culturală a operei sau lucrării încorporate în bunul cultural ca text sau ca imagine
  - Subiect și textură - cantitatea și calitatea informațiilor cuprinse, structura lor, coeficientul de creativitate;
  - originalitatea - caracterul de nouitate, aportul adus la evoluția culturii și civilizației, la progresul unui domeniu, al unui gen;
  - permanența sau persistența în timp a valorii sale, a funcției stimulatoare și productive, a utilității social-culturale - raportul dintre viabilitate și uzura morală;
  - generalitatea sau universalitatea valorii, raportul dintre radierea localizată sau limitată și importanța sa mai generală;
  - valoarea artistică - constitutivă bunului cultural, sau adăugată prin elementele ulterior adăugate bunului cultural de către posesori-colecționari;
  - valoarea documentară, de mărturie, a informațiilor cuprinse într-un document - bun cultural de acest gen și care nu a fost produs cu o finalitate artistică, creativă, estetică-literară sau științifică etc. de la început.
- Tehnica de producere și de reproducere-multiplicare a bunului cultural - valoarea ei culturală -, în speță: caligrafierea, editarea, imprimarea-multiplicarea, precum și calitățile și cantitățile materialelor folosite - cu tehnologia lor - pentru realizarea suportului documentelor de acest gen (publicații etc.). Calitățile și cantitățile respective - inclusiv componentele de creativitate, artă etc., implicate - așa cum sînt ele considerate ca semnificative, ca aport adus la istoria scrisului și a tiparului și a altor forme de imprimare-multiplicare, în istoria bibliologiei și a bibliofiliei.
- Interesul cultural față de autori și de opere, față de alte mărturii documentare, măsură a procesului de valorificare de către societate și epoci a unor moșteniri culturale, a bunurilor culturale produse.

- Vechimea bunului cultural - gradului de uzură morală posibilă;
indiciu al: - rarității inițiale posibile;
(etse un criteriu-indiciu - rarefierii prin efectele uzurii fi-
mai ales pentru publicați- zice, al unor evenimente istorice
ile anterioare apariției și acțiuni care aduc degradări,
preocupărilor colective, pierderi de bunuri;
sociale și legale de ocro- - începuturile unui câmp de creativi-
tire a bunurilor culturale tate, unui domeniu de activitate,
respective) unui gen sau specie oarecare etc.;
- autenticității posibile și al unei
"paternități" dacă alte date de
expertiză nu stabilesc altfel.

- Raritatea:

- raritatea inițială

- condiționată de tehnici puțin productive și de cercuri mici de beneficiari interesați;
- voia de realizatori-producători din diferite motive.

- prin frecvență mică

- de editare și reeditare
- de producere în serie mică (legată de mod sau de tehnici specifice de realizare)

- prin rarefierea ulterioară

- absolută, datorată unor factori catastrofici sau în timp (factori naturali - agenți naturali -, factori social-istorici)
- relativă: raportul dintre bunurile culturale de același fel disponibile și interesul social-cultural, solicitare (formă aparte: cerere și ofertă) satisfacerea acestui raport din disponibilitate și cerere (scară).

- Valoarea (ile) suplimentară (e) pentru elementele adăugate formei inițiale de producere a bunului cultural (legătură, autografe - dedicații, note și iscălituri - ale autorului neapartenind formei inițiale, însemnări sau note ale altor personalități, însemnări cu valoare documentară - referitoare sau nu la opera respectivă - ilustrații de orice fel sau alte documente adăugate de colecționari, mărci și alte însemne de posesiune etc.), toate având o semnificație culturală.

- Starea de conservare: modul de păstrare și îngrijire, respectiv gradul de uzură fizică față de starea inițială și respectarea formei originare - în considerarea măsurilor de protejare adecvate păstrării cât mai bine pentru posteritate.

Scara de evaluare (bareme) în expresie bănească a
unor bunuri culturale pentru valoarea nominală

Potrivit literii și sensului legislației privitoare la bunurile culturale ce pot fi ocrotite ca părți ale patrimoniului cultural național, avînd în vedere și principiile și prevederile legale în vigoare referitoare la evaluări și la formarea de prețuri curente pentru alte bunuri și produse, valorile nominale ale bunurilor culturale variază în timp ca scară, și se stabilesc, calculează, pentru fiecare în parte. Valorile nominale exprimă în unități de măsură bănești - ca formă sintetică - valoarea de schimb posibilă a bunurilor culturale între ele, comparabile ca valoare culturală, la scară universală.

Bunurile culturale sînt, prin natura lor, irepetabile - în afara seriei de bunuri culturale rezultate dintr-o compunere anume în vederea obținerii de copii (exemplare) identice. Orice altă copiere este considerată fie ca o contrafacere - sau un fals, dacă este ilicită -, fie copie de reproducere, sau copie de reluare, redacție sau ediție nouă, diferită pentru operele ce pot fi, astfel, - frecvent - reproduse și multiplicare, pentru toate cazurile în care există un consens social, legal, inclusiv cazul particular al acceptului sau chiar a actului de recopiere de către autor. Chiar și în cadrul aceleiași serii (ediție, tiraj etc.) de producere-multiplicare pot exista diferențe de

calitate în execuție de care se va ține seama la expertizare-evaluare.

La evaluarea fiecărui bun cultural din această sferă, aplicarea corectă a criteriilor mai sus enunțate implică considerarea tuturor detaliilor ce caracterizează bunul respectiv, cu semnificațiile respective, așa cum sînt ele consemnate în manualele de bibliofilie în special, în repertoriile sau catalogele speciale existente.

Scara de evaluare pornește de la principiul potrivit căruia originalul, modelul original, martor, al unei opere, lucrări, are o valoare nominală mai mare decît aceea a oricărei copii a lui - care îl reproduce aproximativ la fel ca multiplificare comunicabilă, ca înlocuitor etc. Copiile încorporînd și alte calități sau valori decît originalul sînt evaluate diferit deoarece sînt de considerat: fie cu valori suplimentare, fie ca o altă creație - în parte cel puțin - al cărei echivalent în valoare nominală întrece cuantumul obișnuit, mai mic, de muncă și creație ca și costurile materialelor încorporate normal în asemenea copii, așa cum este el repartizat pe fiecare copie. De aici diferențele de valoare dintre diferitele redacții și ediții etc.

Avînd în vedere cele de mai sus, scara de evaluare de mai jos indică limitele sau treptele de jos și de sus în expresie bănească, pentru unele grupe de bunuri culturale.

Aceste bareme sînt următoarele:

(1) Grupa incunabulelor europene

Valoarea nominală

- Intre anii 1450-1470

5000 - 5.500.000

N.B. Baremele prevăd limite pentru starea de conservare minimă și optimă a exemplarelor. Exemplarele incomplete sînt amendabile cu pînă la 60% din valoare.

- Intre anii 1471-1500

3.000 - 2.000.000

N.B. Situația este aproximativ similară, cu deosebirea că amendarea poate merge pînă la 80% pentru lucrările mai puțin rare sau mai puțin importante.

(2) Grupa postincunabilelor europene
(1501-1600)

Valoarea nominală

- a) - nelegate sau relegate simplu: 50 500
în pinză etc. lucrări de
minimă valoare documentară,
de interes bibliografic
asupra cărora factorii ve-
chime și raritate susțin
și interesul cultural
- b) - idem-legate în epocă, în
piele obișnuită epocii -
sau relegate în legături
din piele de vițel etc.,
date fiind valorile nomi-
nale în prețuri curente
din lista anexă pentru
legături: 125/150 800/1000

N.B. Baremele sînt indicate pentru
unități editorial-tipografice. Con-
volutele factive vor fi evaluate
ținîndu-se seama de opera sau tit-
lul cel mai important și încadrarea
sa în baremele prezente, titlul mi-
nor căpătînd valoarea nominală mi-
nimă (de 50 și chiar mai puțin, sta-
rea de conservare fiind considerată
a fi mai mică cu 10%-20%).

Baremele sînt date pentru o stare
de conservare bună sau acceptabilă,
de regulă lucrările fiind întregi.

- c) - lucrări de interes cultural,
cu o valoare documentară etc.,
cu o raritate variabilă între
mediu și minimă - per unitate : 200/1000 5000/7500
editorială, per volum (unitate
topografică) : 603/100 -

- d) - lucrări cu o valoare deose-
bită - și artistică - care
înrădănesc multiple calități,
- per unitate editorială: 2000 - 3.000.000
- per unitate topogra-
fică sau alt mijloc : 100/5000 -
de realizare (inclu-
siv părți componente
distincte, cu inte-
res cultural de sine
stătător cum ar fi:
hărți, stampe etc.)

(3) Lucrări apărute după anul 1600:

- a) lucrări de minimă valoare
documentară, pe hîrtie obiș-
nuită în epocă, legate în
epocă
- per unitate editorială: 80/150 400/800
- per unitate tipografică: 30/50 50/80

N.B. Numai dacă prezintă in-
teres cultural (bibliografic,
istoric etc.)

Valoarea nominală

- b) Lucrări de valoare documentară, științifică, beletristică etc.,
- în funcție de frecvență-raritate în special,
- per unitate editorială : 100 - 10.000
- per unitate tipografică : 50/100 - 80/200

- c) Lucrări de valoare documentară deosebită cumulind și valoare artistică, cu originalitate - până la capodopere, sau opere deschizătoare de noi căi etc.,
per unitate editorială
c.1) N.B.: lucrări neilustrate : 250 50.000
c.2) lucrări ilustrate prin gravare etc. : 1000 - 100.000
c.3) lucrări ilustrate de mari artiști, cu diferite studii, din tiraje prime, colorate manual, sau având atașate schițe sau desene originale, sau cu placa originală de gravare: 100.000 - 5.500.000

- (4) Lucrări apărute în diferite țări pentru prima dată de la apariția tiparului, în perioadele de început ale imprimeriei într-un loc, ca și lucrările apărute în scrieri puțin uzitate, de mică circulație - ceea ce presupune tiraje mici și raritate mare precum și costuri mari de producere -, lucrările folosind și caractere puțin uzitate, neobisnuite etc., - sînt încadrabile baremurilor corespunzătoare, de regulă: 250 - 100.000
mai ales dacă caracterele respective presupun o valoare artistică sau o valoare documentară mare-foarte mare.

Dacă cuprind și ilustrații, în funcție de valoarea artistică, ele pot ajunge la limita maximă: 5.000 - 300.000/5.000.000

- (5) Lucrările-bunurile culturale ocre-tibile - apărute pe teritoriul R.S.România au următoarele bare-muri:
a) pentru perioada ante 1500-1600: 25.000 - 1.000.000
(per unitate editorială)
b) 1601-1650: 10.000 - 500.000
per unitate - foaie volantă,
broșură : 2.500 - 20.000
c) 1651-1715: 3.000 - 200.000
per unitate foaie volantă,
broșură: 800 - 20.000

		<u>Valoarea nominală</u>	
d)	pentru perioada 1716-1750 : Per unitate tipografică, sau f.v., broșură:	2.500 - 100.000 100/200 - 15.000	
e)	"- " 1751-1800 per unitate tipografică, f.v., broșură:	100 - 80.000 50/100 - 200/10.000	
f)	"- " 1801-1830 : per unitate tipografică, f.v., broșură:	50 - 60.000 20 - 200/10.000	
g)	"- " 1831-1864 per unitate tipografică, f.v., broșură:	30 - 50.000 20 - 100/7.500	
h)	pentru perioada 1864 - în zilele noastre(1980) - pentru foi volante sau broșuri de interes cultu- ral, cu valoare documen- tară modestă:	10/50 - 500	
	- pentru opere - indiferent forma tipografică de apa- riție-de primă sau maximă însemnătate - până la capodopere - ținând seama și de cumulara posibilă a valorilor (artistică, științifică, originalitate, perenitate etc.) :-	50 - 250.000	(limita maximă în cazuri spe- ciale)
	- inițiale și suplimentare - - per unitate tipografică:	10 - 5.000	

(6) Cărțile-manuscrise vor avea baremurile de mai sus majorate la treapta de sus cu un procent de până la 25% adaos la treapta corespunzătoare de sus a formei imprimate, tipărite, și cu procente variabile între 10-50% la treptele medii sau de jos, minime, ^{procente} calculate la valoarea nominală aleasă ca fiind corespunzătoare, suma fiind adăugată pentru a se obține valoarea nominală proprie bunului cultural de evaluat. Evident, ~~manuscrisele~~ în epocile mai noi, unde a apărut manuscrisul autograf, de autor, sau pentru manuscrisele în care miniatura și ilustrația au o pondere - legată de valoarea artistică - considerabilă, în evaluare se vor lua în considerare aceste atribute deosebite pentru a se obține valorile nominale echivalente. Procedeele pot fi:

- folosirea adăugirii unor procentaje mai mari (între 50%-200%) ad valorem;
- compararea cu valorile nominale corespunzătoare pentru bunurile culturale de artă, valoarea nominală fiind stabilită ad-hoc prin comparare-asimilare,

(7) Buremurile de mai sus au fost anunțate pentru bunurile culturale întregi și în stare de conservare bună - cu excepțiile arătate pentru perioada incunabulară, a începuturilor imprimării cărților și a altor texte sau imagini, prin tipărire, obișnuit. După această perioadă a începuturilor imprimării, de regulă, textele sau imaginile, bunurile culturale neîntregi pot să aibă valoarea nominală chiar nulă prin efectul aplicării amen-dării pentru starea de conservare. Cazurile de nulitate, de decădere din starea de bun cultural ocrotibil, pentru textele și imaginile manuscrise sau imprimate cu mijloace și în condiții neobișnuite se vor stabili potrivit normelor în vigoare.

(8) Bunurile culturale din categoria, sfera, la care se referă această anexă vor avea valoarea nominală diminuată în raport cu starea de conservare dacă această stare de păstrare-conservare este sub aceea de bună și pot avea valoarea nominală majorată pentru starea de conservare păstrată "foarte bine" sau "excepțională" față de starea inițială, din epoca sau momentul producerii. Diminuarea sau majorarea este rezultată din calcularea procentajului de 0-110% - de regulă la valoarea nominală stabilită pentru un bun cultural identic - ideal - în stare de conservare-păstrare bună.

Starea de conservare-păstrare foarte bună este considerată a fi echivalentă cu: păstrarea perfectă ca întreținere a bunului, nealterată de nici un agent patogen, cu marginile și forma inițială producerii sale, fără pete de nici un fel, cu o uzură - folosință minimă, și rezultat al celei mai bune execuții, admise fiind absența elementelor de protejare (coperti, cămăși etc.) inițiale-pentru epocile în care aceste elemente erau neglijate la protejarea-conservarea sa prin legarea. În acest caz procentajul de majorare este de pînă la 5%.

Starea de conservare-păstrare excepțională este considerată a fi echivalentă cu: existența exemplarului cel mai perfect executat din seria sau tirajul corespunzător, nealterarea sa de nici un fel de agent patogen sau printr-o întreținere și folosință necorespunzătoare precum și prin eliminarea unor elemente secundare cum ar fi "cămășile", copertile, supracopertile etc. mai ales dacă ele pot furniza date bibliografice

suplimentare, starea de prezentare-conservare fiind ca și nouă, absolut întreagă, fără nici o îndoitură sau urmă de uzură, ștersătură, sau modificare de culoare a suportului ca și a cerne-
lurilor sau a altor mijloace și materiale folosite în producerea sa și, bineînțeles, fără urîțiri sau sublinieri și alte semne ulterioare. Evident legătura trebuie să fie în acord cu forma inițială a bunului și să nu fi adus știrbiri ale formei. De regulă procentajul de majorare este între 5-10%; în cazurile cele mai deosebite - pentru epocile și locurile în care obișnuința respectării depline a formelor inițiale ale unuia dintre tipurile de documente considerate nu era înstăpînită -, dacă sînt reunite și elemente variate, particulare, erori tipografice, "prospețimea" păstrării, păstrarea integrală a marginilor, în aceste cazuri, procentajul poate fi chiar mai mare de 111-120%, respectiv cu 11-20% mai mult decît valoarea nominală a unui bun cultural - identic aproape - în stare de conservare normală (bună).

(9) Incadrarea publicațiilor între aceste bareme presupune distingerea categoriilor, spețelor de publicații, a tipurilor de documente, potrivit cantității și calității informațiilor încorporate - în raport cu epoca și cu semnificația actuală -, o expertizare - prin cunoaștere - a atributelor de valoare și semnificație culturală (pentru o aplicare cît mai riguroasă a criteriilor de apreciere enunțate atît ale calităților intrinseci ale operei cît și cele de execuție - prezentare grafică) ca și cele privitoare la interesul cultural și raritate. O primă problemă fiind și aceea a autenticității bunului cultural.

(10) Procedurile de încadrare-aflare a valorii nominale pot fi cele obișnuite, mai vechi, ale practicii și experienței experților anticariale sau prin metode de analiză statistică.

LEGATURA

1. Legăturile de epocă în piele comună, cu borduri și aurire a scrisului, autor-titlu, la cotor, în stare bună (până la jumătatea secolului 19)

In funcție de mărime:	80-160 lei / volum;
- în -12, în -8 mic	100 lei/ volum;
- în -8 mare	150 lei/ volum;
- în -4	120 lei/ volum;
- în -folio	160 lei/ volum.

Legăturile pe suport de lemn . . . . . + 3 %

2. Legăturile de epocă în piele albă "pergament" :

- simple	80-200 lei/ volum;
- prelucrate prin apăsare cu placa cu motive decorative	+ 25 %

3. Legăturile de epocă din piei speciale :

- simple :

a) vițel	100 - 300 lei/volum;
b) marochin colorat cu gârzi de mătase	1.500 lei/volum;
c) marochin roșu - cu gârzi de mătase, cu marginea de sus-jos aurită	2.000 lei/volum;
d) marochin galben-citron	2.200 lei/volum;

- "dantelate" (cu un cadru marginal la interior ca o dantelă și unele înfloriri cu fierul pe cotor și pe coperti) . . . . . 1.000 - 10.000 lei/v.

- prelucrate cu placa :

a) formate mici și mijlocii	3.000 - 12.000 lei/v.
b) formate mari	+ 3 %

- prelucrate cu fierul mic, la cald,

cu motive decorative și moar sau alte materiale speciale la gârzi, cu pagini de gardă cu motivul paunului, marmorate, hirtii pinzate sau țesături italienești, japoneze etc.

. . . . . 8.000 - 20.000 lei/v.

- mozaicate (îmbinare de piei colorate diferite, piei diferite)

. . . . . 3.000 - 20.000 lei/v.

4. Legături moderne simple, piele comună (oaie), colorată, netedă
(basane, demi-basane)
  - 1/2, formate mici, mijlocii . . . . . 60 lei/volum;
  - 1/2, formate mari. . . . . 120 lei/volum;
  - 1/1 . . . . . 80-150 lei/volum
5. Legături în piele de rechin, piele de "Rusia"
(în funcție de formatul cărții și al legăturii).. 400-2.00 lei/v.
6. Legături în pinze italiene, sistem Bradel, în catifea
de diferite culori . . . . . 60-120 lei/v.
7. Legături combinate (catifea și metal cu incrustații de pietre
semiprețioase) . . . . . se adaugă un procentaj
conform criteriilor de la arte
8. Legăturile în argintarie, aurite sau nu, cu incrustații de pietre
prețioase și semiprețioase . . . . . conform criteriilor de la
arte
9. Legături semate sau cante artizanale sau de artist . . . . .
. . . . . + 100 %
10. Legături cu arme princiere . . . . . + 10 - 30 %
11. Legăturile marilor colecționari -
biblioteci, alte instituții . . . . . + 10 - 20 %
12. Legături cu arme sau mărci de posesiune . . . . . + 5 - 10 %
13. Legături editoriale vechi . . . . . + 5 - 10 %
14. Amplasarea stării de conservare :
  - tăierea pielii la rotor . . . . . - 50 %
  - jupuirea . . . . . - 25 - 30 %
  - pete de culoare sau patări
ulterioare . . . . . - 10 - 40 %
  - urme de carii :
    - a) mici . . . . . - 10 - 20 %
    - b) foarte marcate .. - 80 %

STAMPE

1. Stampe gravate sau litografiate de artist - artistice
500 - 100.000 lei
2. Stampe gravate de un artist -gravor, diferit de pictor - desenator
artistice
500 - 100.000 lei
3. Stampe gravate de un gravor-artizan, artistice prin subiect și
realizare
a - stampe gravate de un gravor - artizan - documentare prin
subiect - artistice prin arta pictorului;
b - stampe gravate de un gravor - artizan, documentare prin
subiect, realizarea este semi-artă sau chiar pseudoartă
150 - 30.000 lei
4. Stampe realizate prin procedee mecanice, dar manuale - documentare
40 - 500 lei
5. Stampe realizate prin procedee foto-topografice
30 - 350 lei
- Pentru starea de conservare amendă -25-60%
- Pentru restaurare amendă -30%

HARTI

- hărțile vechi (sec.XV-XVIII) - conform stampelor de la pct.3
- hărțile editate ca atare 500 - 20.000 lei
- hărțile provenite din atlase 200 - 2.000 lei
- atlase vechi (sec.XV-XVIII) 2.000 - 45.000 lei

La aceste prețuri se adaugă valoarea materială folosită la suport și la legătură.

PRETURILE CURENTE ALE DIFERITELOR CATEGORII DE CARTI,
STAMPE, HARTI, ATLAS, FOTOGRAFII ETC.

	românești	ț.soc.	străine occid.
1. Cărți - broșuri, volume de mare tiraj (de buzunar)	2-5 lei	2 - 7 lei	2-20 lei
2. Idem - în ediții prime sau următoare de tiraj obișnuit (1000-5000 ex.) beletristice și științifico-tehnice fără multe planșe, scheme, figuri. - monografii științifice în tiraje mai mici, limitate (extrase, comunicări). - ediții "originale" sau "parțial origi- nale" în tiraje rezervate (800-3000 ex.; pentru poezie 500-1.500 ex.); în funcție de renumele autorului și operei.	15-30 lei	12-40 lei	30-50 lei 60-100 lei 40-200 lei
3. Monografii cu figuri, planșe anexe etc. - cărți litografiate sau prin procedee cu tiraj limitat. - lucrări de referință (dicționare mari). - bibliografii. - opere în multe volume : a) fascicula b) volumul, tomul	40 lei 40-60 lei 60-100 lei 40-50 lei 20-40 lei 40-80 lei	40-180 lei 60-200 lei 40-200 lei 25-80 lei 50-200 lei	200-500 lei 80-300 lei 200-500 lei 250-600 lei 60-200 lei 200-1200
4. Cărți beletristice ilustrate (albume de artă, turistice, geografice, arhitectură cu clișee simple, de reproducere)	50-150	50-200	80-600
5. Cărți - ediții pentru bibliofili, cu tiraj specificat.	40-120	40-250	80-1200
6. Cărți - ediții pentru bibliofili cu tiraje strict limitate, ilustrații executate de artiștii înșiși. - exemplarul unic cu toate suitele - variantele - exemplare "în afara comerțului"	400-1200		20.000 lei - 4.000.000 lei 2.000 - 12.000
	- cu ilus.	- fără ilus. 100-200	
	sau caractere tip. spec.	160-800	12.000 - 100.000

-exemplare numerotate din primul tiraj
(serie) cu 1,2,3 originale(gravuri),
cu studii etc. 6.000-30.000

-exemplare numerotate din tiraje speciale 2.000-24.000

- exemplare numerotate din tirajul comun 1.200-6.000

7. Atlasele și hărțile sînt comparabile cu cărțile de la punctele
3-4.

8.Partiturile muzicale sînt comparabile cu cărțile de la 1,2,3,6,

9.Periodice vol. anual 40-135 50-800 120-1.000

- ziarele 80-120 80-200 400-660

- săptămînale culturale
și generale 50-80 50-120 100-500

- științifice, științe
social-umanistice 40-120 60-200 120-800

- idem, științele naturii 60-160 80-100 250-2400

- de artă și arheologie 80-160 80-400 300-800

-bibliografice

a)de semnalare 80-130 100-200 400-2880

b) referative științe
sociale 100-160 160-220 600-1600

c) referative șt.
naturii și tehnice 240-500 200-800 1600-36.000

- de artă cu caracter

bibliofilic 600-1800

DISCURI

Criterii:

- importanța artistului sau personalitatea vocii înregistrate
  - raritatea înregistrării
  - unicitatea înregistrării
  - starea de conservare
-
- discuri vechi - muzicale sau vorbite - 100-8.000 lei
  - discuri mai recente, devenite rare - +25-300%
(procent adăugat la prețul actual)

PARTITURI MUZICALE

Criterii :

- importanța autorului
  - importanța operei
  - vechime
  - raritate
  - stare de conservare
-
- partituri muzicale vechi (pînă la 1700) grav. 200-10.000 lei
  - partituri litografiate 40- 800 lei
  - partituri tipărite (pînă la 1900) 10- 400 lei

FOTOGRAFII

- pentru epoca de început :
  - formate mici 80-2.500 lei
  - formate mari 100-1.500 lei
  - deguerotopii, clișee unicate +25-50% (procentul se adaugă la prețurile de mai sus)
- pentru perioada următoare :
  - formate mici 20 - 800 lei
  - formate mari 40 - 1.000 lei
- fotografii - documente artistice și istorice +25-50%
- pentru adnotări, autografe, în funcție de semnificație și informația furnizată +20-500 lei
(procentul adăugat la prețurile de mai sus)

MODEL DE CALCUL A VALORII NOMINALE

În calcularea valorii nominale a cărții și publicațiilor este posibilă aplicarea unor procedee de analiză inspirate de metode de analiză statistice, matematice. Un asemenea procedeu apropiat de exigențele, rigoarea matematică este cel arătat mai jos, explicitația unor termeni fiind redată în nota liminară.

Criteriile și principiile arătate mai sus - ca și pentru alte categorii de bunuri culturale la care s-ar putea aplica asemenea formule de calcul ale valorii nominale - sînt astfel formulate:

- (1) $V_n \_ V_i$ pentru B.C. (a) diferite și comparabile ca asemenea valoric unde: V_n = valoarea nominală
 V_i = valoarea de înlocuire
B.C. = bun cultural
(a) = autentic

la limită $V_i \_ V_e$ unde V_e = valoarea de schimb

- (2) $V_n \_ V_i$ cînd B.C. (a) este înlocuit de o copie, copie de substituie chiar perfectă, valoarea nominală fiind mult mai mare pentru un bun cultural autentic decît valoarea bunului cultural - copie ce-l înlocuiește sau suplinește, valoare de înlocuire a cărei mărime este determinată de costurile, prețurile producerii copiei.

- (3) $V_n = e. S \ a. (p_i \frac{q}{r}) + c + SaVa$

unde:

- e - este un coeficient al marginii economice de eroare sau risc;
- a - este simbolul autenticității, factorul certitudinii sau incertitudinii autenticității bunului cultural considerat;
- p - este prețul curent al unui bun cultural - asemenea - produs actualmente, ca nouă realizare; (fost P_c în nota liminară adică preț curent);
- i - este interesul cultural pentru bunul cultural de evaluat;
- - este raritatea constatată la data evaluării;
- r - este simbolul irepetabilității unui bun, respectiv unicitatea lui, sau al repetabilității în raport cu frecvența și posibilitatea de multiplicare;

- C - este simbolul unei posibile apartenențe la o colecție care-i adaugă o valoare bunului cultural, calculul lui C se efectuează ca un procent de 1-20% din produsul:
$$C = e.S \cdot a(p.i.q. \frac{1}{r}) \cdot I,$$
 mărimea cea mai mare este dată de vechimea și semnificația colecției. De regulă ea nu depășește 1-20% ad valorem;
- S - este coeficientul de amendare al stării de conservare-prezentare;
- Sa - este coeficientul de mai sus aplicabil valorii pentru elementele suplimentare, adăugate, elementele adăugate putând avea o stare de conservare diferită de aceea a bunului cultural inițial produs, realizat;
- Va - este suma valorilor pentru elementele adăugate - altele decât apartenența la o colecție (mărci/insemne de posesiune), calcularea poate fi efectuată: fie printr-un sistem procentual asemenea celui arătat în cazul lui C - mai ales dacă ele nu au o autonomie marcată față de restul bunului cultural de evaluat -, fie prin folosirea valorilor indicate în lista pentru legături, fie - în cazul unor elemente adăugate de sine stătătoare, mai semnificative, prin calculul valorii nominale proprii potrivit formulei mai sus arătate pentru fiecare element și însumarea lor. Reamintim, precizînd, asemenea adaos al valorii nu are loc decât pentru elementele adăugate - semnificative și importante - ulterioare confecționării, producerii bunului cultural potrivit voinței producătorului, obişnuințelor lui și ale epocii. O carte, de pildă, se lega curent în epocile de început pentru a fi pusă în circulație, calculul va considera deci numai legăturile excepționale ca element adăugat. Relegarea ulterioară - în acest din urmă caz - a unei cărți este lucrare de restaurare, aşadar este presupusă o amendare cu 10-20% (coeficientul lui S este deci 90-80%), o legătură fiind în acest caz de calculat ca o Va, evident dacă marginile cărții, volumului, albumului nu au fost prea mult tăiate pentru rotunjire. În această din urmă situație, amendarea va crește în raport cu ştirbirea bunului inițial, la mărimea astfel obținută adăugîndu-se Va. O altă situație poate fi aceea în care bunul inițial are corecturi și adaos ale autorului - fie în vederea unei noi ediții, fie marcînd voința sa pentru înțelegerea textului imprimat apărut altcum. Pot exista și

note, corecturi ale editorului, sau ale unui terț, care să fie semnificative. Cantitatea și calitatea lor sînt factorii cei mai importanți care concură la considerarea lor ca valori adăugate ce trebuie judecate de sine stătător pentru a le afla echivalența V_a , deoarece bunul cultural este o unitate ce nu poate fi desfășurată în părți, fiecare din ele pierzîndu-și și din semnificația culturală și din valoarea culturală și din expresia sintetică de echivalență: V_n .

Există cazuri în care chiar apartenența la o colecție trebuie judecată și calculată ca o V_a , în acel caz valoarea lui C din formula noastră devine nulă, firește, V_n devenind: -

e $S.a.p_i \frac{1}{r^2} + SaVa$ și c devine o componentă a lui $SaVa$ unde

$V_a = Sa (V_a^1 + V_a^2 + \dots + c)$, V_a^1, V_a^2 fiind valorile fiecărui element important adăugat și $C = V_a^n$ ca un element foarte important adăugat.

NOTA (2)

Exemple de calcul

1. Biblia de 42 rînduri - zisă a lui Gutenberg

$$V_n = e \cdot \left\{ S \cdot \left[a \cdot \left(1 - p \cdot \frac{1}{n} \right) + e \right] + S_n \cdot V_n \right\}$$

$$\text{unde: } p = \frac{1}{10} (R_0 + f) = \frac{1}{10} (250 \cdot 5) = \frac{1}{10} \cdot 1250 = \frac{1250}{10} = 125$$

$r = 5$ (conform datelor din listă - conform experienței practice)

$p = 15.000$ lei sau chiar mai mult, conform listei nr. 4 (anexată la A2) pct. 6, al. final comparat cu primul aliniat, am luat în considerare suma cea mai modestă, ținînd seama că fiind prima carte tipărită europeană modernă, se putea lua în considerare și valori de 20.000 și chiar 25.000 lei, comparativ.

$O = a$ fost considerat la limita de jos, deoarece cataloagele de vînzare nu ne arată o proveniență cu totul deosebită, dar este de presupus una destul de însemnată, ca atare:

$$10\% \approx \frac{3}{4} \left\{ \frac{9}{10} \cdot \left[1 \cdot (15000 \cdot 100 \cdot \frac{125}{100}) \right] + \frac{10}{100} \cdot 5062500 \right\} = \frac{10}{100} \cdot 5062500 = 506250$$

așadar, înlocuind aceste date în formula de mai sus, pentru $S_n \cdot V_n$ am ales valoarea 0, deoarece

nu se specifică o legătură deosebită, R_0 fiind știut = 250 ex - din istoria tiparului, vom avea:

$$V_n = \frac{3}{4} \cdot \left\{ \frac{9}{10} \cdot \left[1 \cdot (15000 \cdot 100 \cdot 125 \cdot \frac{1}{100}) + 5062500 \right] + 0 \right\} = \frac{3}{4} \cdot (9 \cdot 8006250) = \frac{3}{4} \cdot 72056250 = 540421875 \text{ lei}$$

Firește suma respectivă se rotunjește, conform practicii, la 5.400.000 lei. Cotele internaționale variază între 3.250.000 fr. și 4.250.000 D.M în ultimii zece ani.

2. Liturghierul din 1508, zis al lui Macarie.

Potrivit aceleiași proceduri, considerînd însă legătura la valoarea de 1.000 lei ($S_n \cdot V_n = 1000$), vom avea, O fiind tot 10% ad valorem:

$$V_n = \frac{3}{4} \cdot \left\{ \frac{9}{10} \cdot \left[1 \cdot (4000 \cdot 20 \cdot 4) + 86400 \right] + 1000 \right\} = 923.070 \text{ lei}$$

Firește, dacă exemplarul ar fi fost pe pergament și nu pe hîrtie, după cum arată bibliografia subiectului că au existat exemplare, atunci p ar fi avut o valoare mai

mare. Pentru exemplarele fragmentate valorile lui S devin mai mici, în raport cu degradarea, fiind fragmente sub $\frac{50}{100}$ etc.

3. Prima ediție, ediția Maiorescu, din edițiile de Poezii -
Mihai Eminescu

avind în vedere că, la legare, majoritatea exemplarelor își pierdeau copertile originare (volumul a apărut broșat), că intensitatea interesului cultural care indică - în formula noastră - procesul de valorizare culturală (implică valoarea culturală), deci $i=100$, că $\frac{1}{n} = \frac{1}{4}$ conform datelor din Nota (1), frecvența

este luată în jurul lui 2, pentru simplificare $\frac{1}{4}$ este considerat la mărimea $\frac{1}{50}$, efectuind calculele respective potrivit formulelor de mai sus, vom avea, dacă legătura o considerăm a fi cea obișnuită în

piele de capră la cotor și colțuri = cea. 200 lei - :

$$V_n = \frac{3}{4} \cdot \left[\frac{80}{100} \cdot [1 \cdot (30 \times 100 + 200 \times \frac{1}{50}) + 0] + 200 \right] =$$

$$= \frac{3}{4} \cdot [80 + 1200 + 200] = \frac{3}{4} \cdot 1800 = 7.350 \text{ lei, rotunjit la } 7.500$$

Există exemplare particularizate - cel de la Iași, după care s-a precizat cum se verifică exact autenticitatea ediției prime, un exemplar de la Biblioteca Academiei RSR - București, are o foarte frumoasă legătură semnată - în mână rusă și după câte ne amintim, ceea ce face ca S a V_n să fie de 2.000-4.000 lei etc. Pentru fiecare exemplar deci mărimile lui V_n pot fi mai mici sau mai mari.

La valorile mari se practică rotunjiri, în primul rând ale unităților, nu se folosesc zecimale. Valorile în mii, vor avea posibile rotunjiri ale zecilor și unităților în sute - după cum mărimea este sub 50 sau peste 50 - rotunjirea se va face la sută din jos sau sută imediat superioară, dacă aceste fracțiuni sînt în preajma unei mii, rotunjirea se face în sus, la mie respectivă (de pildă, din calcul 2945 lei se rotunjește la 3000 lei), aceasta fiind posibilă datorită faptului că pentru bunurile culturale bine păstrate valoarea nominală are o tendință de menținere (- creștere constantă cu timpul), în timp - cînd uzura morală nu intervine - pentru a-i scădea interesul cultural.

CRITERII DE STABILIRE A VALORII . NOMINALE
A. BUNURILOR CULTURALE DIN CATEGORIA INSTRU-
MENTELOR MUZICALE

Următoarele criterii sînt considerate ca esențiale:

- a) proveniența instrumentelor - scoala italiană (Cremona Amati, Amati Andreea Cremona, Amati Girolano (Heronimus), Amati Antonio Cremona - sfîrșitul secolului XVI-începutul secolului XVII-, Bertelotti Gasparodi (Gasparo Gasalo), Brescia (1542-1609), Magini Giovano Paulo Brescia 1580-1630, Stradivarius Antonio Cremona 1644-1737, Stradivarius Francesco Cremona 1671-1743, Stradivarius Omobone 1679-1742 (fii lui Stradivarius Antonio), Bergenzzi Carlo Cremona (elevul lui Stradivarius) 1683-1747, Bergonzzi Michelangelo Cremona 1730-1765, Bergonzzi Nicolo 1749-1782, Rogeri Baptisto Nicolo Amati, Rugieri Francesco Cremona, Serafimo Dante (Veneția), Testore Carlo Antonio 1688-1765 - scoala germană (Steiner, Steiner Marcus - sec.XVII, Thir Magias - sec. XVIII), scoala franceză (L.François 1725-1805, L.Nicola - denumit Stradivarius francez 1758-1824, J.Baptiste - 1768-1875, N.François și N.Sebastian; scoala cehă (Gaspar Stirnad sec.XVIII- Stradivarius ceh), scoala engleză. - 50-100%
- b) valoarea istorică a instrumentului (marcă, serie, apartenență) - 25-100%
- c) valoarea artistică 50-100%
- d) valoarea documentară 0-25%
- e) valoarea științifică 0-25%

Se vor avea în vedere prețurile actuale pentru instrumente similare contemporane, adăugîndu-li-se procentajele în mod gradual. Totodată se vor compara prețurile de pe piața internă cu cele internaționale.

N O T A

Pentru lămurirea unor neclarități, indicații, precizări,
pot fi consultați:

- I. Arheologie: dr.Lucia Marinescu
                  dr.Valeriu Leahu   - Muzeul Național de Istorie
                  George Trohani
                  dr.Panait I.Panait   - Muzeul de istorie al muni-
  cipiului București
                  Mircea Sfîrlea   - Muzeul de istorie al R.S.R.
- II. Numismatică: Octavian Iliescu
                  Constanța Stirbu   - Muzeul Național de Istorie
- III. Istorie, știință, tehnică:
                  dr.Lucian Chițescu   - Muzeul Național de Istorie
                  ing.I.Diaconescu   - Muzeul tehnic D.Leonida
                  E.PălăncEANU   - Muzeul Național de Istorie
                  M.Soveja   - Direcția Generală a Arhi-
                  (bunuri arhivistice)   velor Statului
                  dr.Cristian Vlădescu   - Muzeul Militar Central
                  Fl.Marinescu
                  C.König
- IV. Etnografie: dr.Cornel Mirescu
                  Milcana Pauncev   - Muzeul Satului și de Artă
  Populară
- V. Artă: Marinel Popescu
                  Eug.Antonescu   - Muzeul de artă al R.S.R.
                  dr.Georgeta Peleanu
                  Anatolie Teodosiu
- VI. Științele naturii: Matei Tălpeanu
- VII. Carte: Maria Schatz
                  Mihai Păpurică   - Biblioteca Centrală de
  Stat
- VIII. Instrumente muzicale: Nicolae Drăguț - Filarmonica Română

**Tipografia Bibliotecii Centrale de Stat
București, Str. Academiei nr. 1**